

DECYZJE PRZYJĘTE WSPÓLNIE PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI I RADĘ

DECYZJA NR 1578/2007/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 11 grudnia 2007 r.

w sprawie wspólnotowego programu statystycznego na lata 2008–2012

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 285,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 322/97 z dnia 17 lutego 1997 r. w sprawie statystyk Wspólnoty ⁽³⁾ należy ustanowić wieloletni wspólnotowy program statystyczny.

(2) Zgodnie z tym rozporządzeniem Wspólnota powinna mieć terminowy dostęp do informacji statystycznych, które można porównywać między państwami członkowskimi i ich jednostkami terytorialnymi, w świetle

⁽¹⁾ Dz.U. C 175 z 27.7.2007, str. 8.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 29 listopada 2007 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 52 z 22.2.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

wymogów konstytucyjnych państw członkowskich, i które są aktualne, wiarygodne, stosowne oraz uzyskiwane w sposób możliwie jak najbardziej wydajny do celów definiowania, stosowania, monitorowania i oceny jej polityk.

(3) W celu zapewnienia spójności i porównywalności informacji statystycznych we Wspólnocie należy ustanowić pięcioletni wspólnotowy program statystyczny, w którym zostaną określone podejścia, główne dziedziny i cele przewidywanych działań w odniesieniu do tych priorytetów politycznych.

(4) Określona metoda opracowywania statystyk Wspólnoty wymaga szczególnie ścisłej współpracy w zakresie rozwijania systemu statystycznego Wspólnoty poprzez Komitet ds. Programu Statystycznego ustanowiony decyzją Rady 89/382/EWG, Euratom ⁽⁴⁾, jeśli chodzi o adaptację systemu, zwłaszcza przez wprowadzenie instrumentów prawnych niezbędnych dla ustanowienia wspomnianych statystyk Wspólnoty. Należy wziąć pod uwagę obciążenie respondentów, niezależnie od tego, czy są nimi przedsiębiorstwa, organy rządu centralnego, regionalnego lub lokalnego, gospodarstwa domowe czy osoby fizyczne.

(5) Statystyka Wspólnoty jest sporządzana w ramach prawnych programu pięcioletniego przez ścisłą, skoordynowaną i spójną współpracę pomiędzy Eurostatem a organami krajowymi. W tym celu Eurostat powinien zapewniać różne formy koordynacji organów krajowych w ramach sieci stanowiącej Europejski System Statystyczny (ESS), aby dostarczać na czas statystyki, które spełniają standardy zapewniające niezbędną porównywalność danych między państwami członkowskimi, na potrzeby polityk Unii Europejskiej.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 181 z 28.6.1989, str. 47.

- (6) Przy sporządzaniu i rozpowszechnianiu statystyk Wspólnoty zgodnie z niniejszą decyzją, krajowe i wspólnotowe organy statystyczne powinny przestrzegać zasad ustalonych w Europejskim kodeksie praktyk statystycznych, załączonym do zalecenia Komisji z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie niezależności, wiarygodności i odpowiedzialności krajowych i wspólnotowych organów statystycznych. W ramach tego procesu należy podejmować wysiłki na rzecz propagowania zbieżności pod względem gromadzonych informacji statystycznych i możliwości ich naukowego przetwarzania.
- (7) W świetle komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmniejszenia obciążenia respondentów, wprowadzenia uproszczeń oraz ustalania priorytetów w dziedzinie statystyk Wspólnoty, przy opracowywaniu rocznych programów prac statystycznych Komisji należy uwzględnić konieczność dokonywania na bieżąco przeglądu priorytetów statystycznych, w tym uproszczenia procesów i ograniczenia wymogów o malejącym znaczeniu, mając na względzie najlepsze wykorzystanie dostępnych zasobów.
- (8) Aby zwiększyć spójność i skuteczność działań Wspólnoty na rzecz miast i umożliwić dokonywanie wiarygodnych porównań w tej dziedzinie, należy dokładniej zdefiniować znaczenie pojęć „obszar miejski” i „aglomeracja” do wspólnotowych celów statystycznych.
- (9) Z uwagi na to, że cel niniejszej decyzji, a mianowicie ustanowienie wspólnotowego programu statystycznego na lata 2008–2012, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (10) Niniejsza decyzja ustanawia na cały okres trwania programu kopertę finansową, która ma stanowić główny punkt odniesienia dla władzy budżetowej, w rozumieniu pkt 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾.
- (11) Wytyczne dotyczące ustanowienia niniejszego programu zostały przedłożone zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 322/97 Komitetowi ds. Programu Statystycznego, Europejskiemu Komitetowi Doradczemu ds. Informacji Statystycznych w Sferach Ekonomicznych i Społecznych, ustanowionemu decyzją Rady 91/116/EWG ⁽²⁾ oraz Komitetowi ds. Statystyki Walu-

towej, Finansowej i Bilansu Płatniczego, ustanowionemu decyzją Rady 2006/856/WE ⁽³⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie programu statystycznego

Niniejszym ustanawia się wspólnotowy program statystyczny na lata 2008–2012 (zwany dalej „programem”). Program jest ujęty w załącznikach I i II.

Załącznik I określa podejścia do zagadnienia, główne dziedziny i cele działań przewidywanych w tym okresie. Załącznik II stanowi podsumowanie wymogów statystycznych z perspektywy potrzeb polityki Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Priorytety polityki

1. Uwzględniając dostępne zasoby organów krajowych oraz Komisji, niniejszy program kieruje się głównymi priorytetami polityki Wspólnoty w zakresie:

- a) dobrobytu, konkurencyjności, innowacji i wzrostu;
- b) solidarności i rozwoju społecznego;
- c) spójności gospodarczej, społecznej i regionalnej, trwałego rozwoju i wyzwań demograficznych;
- d) bezpieczeństwa; oraz
- e) dalszego rozszerzania Unii Europejskiej.

2. Priorytety ogólne i zasadnicze cele programu podlegają szczegółowemu planowaniu rocznemu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 322/97.

Artykuł 3

Zarządzanie statystyką i jakość statystyki

Program jest realizowany zgodnie z zasadami Europejskiego kodeksu praktyk statystycznych, a jego celem jest sporządzanie i rozpowszechnianie wysokiej jakości, zharmonizowanych statystyk wspólnotowych, w stosownych przypadkach – z segregacją danych według kryterium płci, oraz zagwarantowanie prawidłowego funkcjonowania całego Europejskiego Systemu Statystycznego. Zadaniem organów krajowych i organu statystycznego Wspólnoty jest:

⁽¹⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 59 z 6.3.1991, str. 21. Decyzja zmieniona decyzją 97/255/WE (Dz.U. L 102 z 19.4.1997, str. 32).

⁽³⁾ Dz.U. L 332 z 30.11.2006, str. 21.

- a) utworzenie środowiska instytucjonalnego i organizacyjnego promującego efektywność i wiarygodność krajowych i wspólnotowych organów statystycznych opracowujących i rozpowszechniających statystykę publiczną, w tym statystykę regionalną opartą na wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS);
- b) przestrzeganie europejskich standardów, wytycznych i dobrych praktyk związanych z procesami stosowanymi przez krajowe i wspólnotowe organy statystyczne w zakresie organizacji, gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania statystyki publicznej, a także dążenie do osiągnięcia powszechnego uznania z uwagi na dobre zarządzanie i wydajność celem zwiększenia wiarygodności tej statystyki;
- c) zagwarantowanie zgodności statystyk Wspólnoty z europejskimi standardami jakości oraz reagowanie na potrzeby użytkowników instytucjonalnych z Unii Europejskiej, rządów, władz regionalnych, instytucji badawczych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw i społeczeństwa w ogóle;
- d) współpraca z organami statystycznymi na szczeblu międzynarodowym w celu propagowania korzystania z międzynarodowych pojęć, klasyfikacji i metod zgodnie z podstawowymi zasadami statystyki publicznej przyjętymi przez Komisję Statystyczną ONZ 14 kwietnia 1994 r., szczególnie w celu zapewnienia większej spójności i lepszej porównywalności statystyk w skali światowej;
- e) zapewnianie, o ile jest to pożądane i uzasadnione, niezbędnego wsparcia technicznego w dziedzinie organizacji statystycznej oraz umożliwianie dzielenia się najlepszymi praktykami z innymi organami lub z państwami trzecimi;
- f) położenie nacisku na jakość informacji statystycznej, w szczególności jej wiarygodność i porównywalność, z należyтым uwzględnieniem zapewnienia chronologicznej ciągłości gromadzonych danych i możliwości ich naukowego przetwarzania.

Artykuł 4

Ustalanie priorytetów, wydajność i elastyczność

1. Program ma zapewnić ciągłe wsparcie statystyczne w związku z decyzjami i ocenami dotyczącymi dziedzin bieżącej polityki Wspólnoty, a także istotnymi dodatkowymi wymogami wynikającymi z nowych inicjatyw w ramach polityki wspólnotowej.
2. Aby najlepiej wykorzystać dostępne zasoby państw członkowskich i Komisji oraz zminimalizować obciążenie respondentów, Komisja bierze pod uwagę przy opracowywaniu rocznych programów prac w dziedzinie statystyki efektywność sporządzanych statystyk pod względem kosztów i zapewnia ciągły przegląd priorytetów statystycznych. Priorytety ustala się w celu zrównoważenia dodatkowych kosztów i obciążeń związanych z nowymi wymogami statystycznymi przez zmniejszenie

wymogów statystycznych w istniejących dziedzinach statystyki Wspólnoty oraz w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi.

3. Podczas opracowywania rocznych programów statystycznych Komisja może przeprowadzić analizy *ex ante* skutków finansowych wszelkich nowych zaplanowanych działań statystycznych powodujących znaczne dodatkowe obciążenia dla państw członkowskich.

4. Zadaniem programu jest zapewnienie opracowania instrumentów służących ponownemu ustaleniu priorytetów działań statystycznych, zwiększeniu elastyczności Europejskiego Systemu Statystycznego oraz poprawie jego możliwości reagowania we właściwym czasie na zmieniające się potrzeby użytkowników.

5. W ramach programu zapewniana jest przejrzystość, z uwzględnieniem, między innymi, art. 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1104/2006 z dnia 18 lipca 2006 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 831/2002 wykonujące rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyki Wspólnoty, dotyczące dostępu do poufnych danych do celów naukowych⁽¹⁾.

Artykuł 5

Finansowanie

1. Ramy finansowe do celów realizacji programu na lata 2008–2012 niniejszym ustala się na kwotę 274 200 000 EUR.
2. Roczne środki zatwierdzane są przez władzę budżetową w granicach ram finansowych.

Artykuł 6

Sprawozdania

1. Komisja, po konsultacji z Komitetem ds. Programu Statystycznego, przedstawia sprawozdanie pośrednie z postępów w realizacji programu. Sprawozdanie to zostanie przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż do czerwca 2010 r. Będzie ono dotyczyć w szczególności okresu przypadającego na drugą połowę obecnego programu oraz kwestii okresu, jaki ma zostać objęty kolejnym wieloletnim programem statystycznym, z uwzględnieniem kadencji Parlamentu Europejskiego. W odniesieniu do realizacji programu w sprawozdaniu zostanie również przedstawiona przez Komisję wstępna analiza wpływu proponowanych redukcji obciążeń administracyjnych na konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw oraz podziału obciążeń finansowych między budżet Wspólnoty a budżety państw członkowskich. Szczególną uwagę poświęci Komisja również kwestii niezbędnych zestawów danych, narzędzi i metodologii, które posłużą jako podstawa sporządzania bezstronnej i obiektywnej analizy skutków społecznych i ekonomicznych w ważnych obszarach wymagających stałego monitorowania i przeglądu, takich jak wspólna polityka rolna, usługi na rynku wewnętrznym lub kolejne wieloletnie ramy finansowe.

⁽¹⁾ Dz.U. L 197 z 19.7.2006, str. 3.

2. Pod koniec okresu objętego programem Komisja, po konsultacji z Komitetem ds. Programu Statystycznego, przedstawia sprawozdanie oceniające realizację programu, z uwzględnieniem opinii niezależnych ekspertów. Sprawozdanie to zostanie sporządzone do końca 2013 r., a następnie przedłożone Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

3. Częścią sprawozdania pośredniego z postępów w realizacji programu i końcowego sprawozdania oceniającego jest sprawozdanie z wyników ponownego ustalania priorytetów, w tym oszacowanie kosztów i obciążenia dla projektów statystycznych i dziedzin objętych tym programem statystycznym, jak również ocena pojawiających się potrzeb w zakresie statystyki, szczególnie w zakresie nowych polityk wspólnotowych.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 11 grudnia 2007 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

H.-G. PÖTTERING

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. LOBO ANTUNES

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PIĘCIOLETNI PROGRAM STATYSTYCZNY: ZAGADNIENIA PRZEKROJOWE

Niniejszy załącznik dotyczy aspektów przekrojowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju statystyki Wspólnoty w perspektywie średnio- i długoterminowej. Opisuje on, po pierwsze, sposób, w jaki polityka statystyczna przyczynia się do integracji europejskiej; po drugie – podaje ogólną charakterystykę Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) i zasady współpracy z użytkownikami i podmiotami sporządzającymi dane; po trzecie – wymienia główne instrumenty stosowane przez organ wspólnotowy we współpracy z organami krajowymi. W odniesieniu do każdego z tych aspektów niniejszy załącznik zawiera podsumowanie głównych celów i inicjatyw, które należy zrealizować podczas pięcioletniego okresu.

1. Rola statystyki w integracji europejskiej

Rzetelna informacja statystyczna na temat sytuacji gospodarczej, społecznej i środowiskowej w UE oraz wszystkich powiązanych elementów składowych na poziomie krajowym i regionalnym jest koniecznym warunkiem wstępnym procesu integracji europejskiej. Dla instytucji UE, państw członkowskich i obywateli stanowi ona podstawę rzeczowej oceny zasadności, a także postępów, inicjatyw związanych z polityką europejską. Poza tym zharmonizowana i porównywalna statystyka jest elementem niezbędnym do zrozumienia Europy przez ogół społeczeństw, do udziału obywateli w procesie demokratycznym i w debacie nad przyszłością Europy oraz do udziału podmiotów gospodarczych w rynku wewnętrznym.

Pogłębianie i rozszerzanie Unii znajduje odzwierciedlenie w samym ESS: strategii i środki ESS obejmują ciągłą harmonizację pojęć, definicji i metod, a w razie potrzeby integrację procesów sporządzania danych i wdrażania wspólnych systemów interoperacyjnych. ESS musi jednak nadal rozwijać swoje struktury, strategię i środki po to, by zagwarantować i zwiększać niezbędną jakość systemu, a także jego skuteczność w zaspokajaniu wszystkich potrzeb użytkowników. Prace badawcze w dziedzinie statystyki publicznej mogą przyczynić się między innymi do dalszego rozwoju infrastruktury oraz zwiększenia efektywności i jakości statystyki Wspólnoty.

Cele na okres realizacji programu:

- należy kontynuować harmonizację, rozwój i wdrażanie „wspólnego języka statystycznego” obejmującego pojęcia, klasyfikacje i metodologie. Do najważniejszych działań w tej dziedzinie należy zmiana europejskiego systemu rachunków oraz wdrożenie klasyfikacji działalności gospodarczej NACE rev. 2,
- należy opracować europejski rejestr statystyczny grup przedsiębiorstw wielonarodowych i zintegrować go z procesami sporządzania danych statystycznych,
- należy dalej opracowywać standardy i wspólne narzędzia wydajnej i bezpiecznej wymiany danych i metadanych statystycznych w ESS oraz wdrażać je we współpracy z innymi odpowiednimi służbami Komisji, Europejskim Systemem Banków Centralnych i organizacjami międzynarodowymi. Standardy te muszą być wprowadzone w życie we wszystkich stosownych dziedzinach,
- należy opracować i wdrożyć bazę metadanych, łączącą dane i metadane w cały cykl tworzenia danych, oraz udostępnić je użytkownikom i podmiotom sporządzającym dane;
- należy promować zwiększone wykorzystanie Internetu – nie tylko do celów rozpowszechniania danych wśród użytkowników końcowych, ale również do celów związanych z innymi elementami procesu sporządzania danych statystycznych,
- należy opracować i wdrożyć politykę oraz narzędzia zharmonizowanego zarządzania poufnością w obrębie ESS. Należy w szczególności opracować i wdrożyć ujednolicone środki zapewniające upoważnionym badaczom optymalny dostęp do zanonimizowanych danych jednostkowych gromadzonych w celu sporządzania statystyk Wspólnoty. Należy odpowiednio ocenić ryzyko ujawnienia danych oraz opracować środki techniczne służące ułatwieniu dostępu do danych statystycznych oraz ich wymiany;
- należy opracować środki wymiany narzędzi w obrębie ESS. Do tego celu należy promować wykorzystanie otwartego oprogramowania (open source software), oraz
- należy wdrożyć środki umożliwiające lepsze wykorzystanie operacyjne wyników badań naukowych w zakresie statystyki publicznej.

2. Relacje z zainteresowanymi stronami

2.1. Europejski System Statystyczny

Eurostat jest odpowiedzialny za sporządzanie statystyk Wspólnoty do celów polityki UE. Ścisła i skoordynowana współpraca jest warunkiem koniecznym wydajnego sporządzania statystyk Wspólnoty w ramach niniejszego programu, zgodnie z którym organy państwa członkowskiego są odpowiedzialne za sporządzanie zharmonizowanych statystyk krajowych, a Eurostat za sporządzanie statystyk Wspólnoty na podstawie danych dostarczanych głównie przez krajowe organy statystyczne. Współpraca ta odbywa się za pośrednictwem ESS.

ESS jest partnerstwem obejmującym Eurostat, krajowe urzędy statystyczne i inne krajowe organy statystyczne odpowiedzialne w każdym państwie członkowskim za sporządzanie i rozpowszechnianie statystyki europejskiej zgodnie z zasadami Europejskiego kodeksu praktyk statystycznych. Eurostat zapewnia niezbędne zarządzanie tymi strukturami i ich koordynację w celu zagwarantowania terminowego dostarczania statystyk zgodnych z potrzebami polityki UE.

Podstawowym warunkiem niezakłóconego działania systemu jest także wymiana doświadczeń, najlepszych praktyk, wiedzy fachowej i głównych technik metodologicznych między członkami ESS. Wymiana taka jest propagowana przez rozwój europejskiego programu szkoleń statystycznych.

Cele na okres realizacji programu:

- podjęcie przez Komisję i państwa członkowskie odpowiednich inicjatyw mających na celu uzyskanie zgodności z Europejskim kodeksem praktyk statystycznych,
- ustanowienie Europejskiego Komitetu Doradczego ds. Statystyki dla dopełnienia struktury zarządczej,
- zbadanie możliwości oznaczania jakości europejskich danych zbiorczych statystyki publicznej w ramach studiów wykonalności służących opracowaniu procedur, norm i kryteriów do tego celu, oraz
- ukierunkowanie europejskiego programu szkoleń statystycznych na poprawę ogólnej jakości statystyki europejskiej przez podnoszenie kwalifikacji statystyków, promowanie ich niezależności, wspieranie szkoleń teoretycznych i praktycznych oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk.

2.2. Współpraca z użytkownikami

Konieczny jest ścisły i nieustanny dialog z użytkownikami statystyk Wspólnoty, dotyczący ich potrzeb, bieżącego wykorzystania statystyki i priorytetów. Obecna współpraca z użytkownikami jest korzystna i obejmuje m.in. działania Europejskiego Komitetu Doradczego ds. Informacji Statystycznych w Sferach Ekonomicznych i Społecznych (CEIES) ⁽¹⁾, współdziałanie z europejskimi federacjami przedsiębiorców oraz dyskusje formalne ze służbami Komisji na temat programu działań statystycznych. Ponieważ jednak liczba użytkowników statystyk Wspólnoty zwiększa się, a ich potrzeby stają się coraz bardziej zróżnicowane, Eurostat musi dalej rozwijać dialog między Europejskim Systemem Statystycznym a jego użytkownikami.

Cele na okres realizacji programu:

- zmniejszenie dystansu między użytkownikami a podmiotami sporządzającymi dane przez poprawę komunikacji z różnymi grupami i sieciami użytkowników,
- wykonanie proaktywnego badania potrzeb użytkowników. Pozwoli to na bardziej skuteczne reagowanie Europejskiego Systemu Statystycznego na pojawiające się potrzeby, oraz
- wzmocnienie CEIES umożliwiające lepsze ukierunkowanie rozwoju statystyki Wspólnoty na użytkowników.

⁽¹⁾ Komisja zaproponowała zastąpienie CEIES Europejskim Komitetem Doradczym ds. Statystyki.

2.3. Współpraca techniczna z krajami nienależącymi do UE

Wzajemne kontakty UE z krajami sąsiednimi oraz innymi regionami i krajami świata wiążą się z koniecznością posiadania wiarygodnej statystyki publicznej dotyczącej warunków gospodarczych i społecznych w tych krajach. Prowadzona jest kompleksowa współpraca techniczna, której celem jest budowanie zdolności tych krajów w zakresie statystyki oraz dostarczanie statystyki potrzebnej do kierowania polityką UE w poszczególnych dziedzinach. Dotyczy to w szczególności krajów kandydujących. Współpraca obejmuje wiedzę fachową wielu partnerów wchodzących w skład ESS.

Cel na okres realizacji programu:

- opracowanie i wdrożenie programów rozwoju regionalnego oraz zapewnienie ścisłego powiązania między działaniami statystycznymi a szerszymi celami programów UE.

2.4. Współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Statystyka musi być porównywalna nie tylko między różnymi państwami członkowskimi UE, ale także na szerszej arenie międzynarodowej, dlatego wiele dziedzin ESS opiera się na metodologii uzgodnionej na poziomie międzynarodowym. W wielu przypadkach ESS zajmuje pozycję lidera, opracowując i wyprzedzając standardy światowe. W takich sytuacjach kluczowym elementem jest uwzględnianie osiągnięć europejskich w metodologii globalnej. Współpraca międzynarodowa dotyczy również wspólnego zarządzania ważnymi projektami oraz koordynacji programów prac i działań związanych z gromadzeniem danych w celu uniknięcia powielania podejmowanych wysiłków.

Doświadczenie pokazuje, że wspólne, skoordynowane stanowisko jest ważnym elementem, dzięki któremu priorytety UE wpływają na porządek oraz rozwój i harmonizację międzynarodowych systemów statystycznych. Dlatego rozpoczęto zintensyfikowane działania związane z opracowywaniem i koordynacją stanowisk UE przed spotkaniami międzynarodowymi na wysokim szczeblu.

Cele na okres realizacji programu:

- dopilnowanie, by UE była reprezentowana w sposób spójny, a w stosownych przypadkach, koordynowała swoje stanowiska na najważniejszych międzynarodowych forach statystycznych oraz w priorytetowych kwestiach polityk UE.
- promowanie współpracy międzynarodowej i koordynacji programów prac w celu uniknięcia powielania działań oraz poprawy porównywalności statystyk międzynarodowych.

3. Instrumenty

3.1. Lepsze uregulowania prawne

Artykuł 3 ust. 2 rozporządzenia 322/97 wymienia trzy rodzaje „poszczególnych działań statystycznych”, które można zastosować do realizacji wspólnotowego programu statystycznego: po pierwsze, prawodawstwo przyjęte w drodze procedury współdecyzji, na mocy którego można przyznawać Komisji uprawnienia wykonawcze; po drugie, działania podejmowane bezpośrednio przez Komisję, w bardzo ograniczonej liczbie przypadków: czas trwania takiego działania nie może przekraczać jednego roku, zbierane dane muszą być już osiągalne lub dostępne we właściwych organach krajowych, a wszelkie dodatkowe koszty poniesione na poziomie krajowym w związku z tym działaniem musi pokrywać Komisja; po trzecie, umowy między Eurostatem a organami państw członkowskich.

W większości sytuacji, gdy konieczne jest gromadzenie danych statystycznych, preferowanym wyborem powinno być wprowadzanie w życie prawodawstwa zgodnie z postanowieniami Traktatu. Dokonuje się tego na podstawie realistycznej polityki prawodawczej, zgodnie z polityką Komisji dotyczącą uproszczenia i właściwego ukierunkowania prawodawstwa. Nowe inicjatywy prawodawcze mają być opracowywane w sposób wyczerpujący przy udziale zainteresowanych stron; powinno się w nich uwzględniać potrzeby użytkowników, priorytety, koszty i możliwości dostarczenia danych, a także unikać nadmiernego obciążania respondentów.

Cele na okres realizacji programu:

- zastąpienie umów prawodawstwem wspólnotowym w niektórych obszarach związanych z regularnym sporządzaniem statystyki Wspólnoty, w których osiągnięto wystarczający poziom zaawansowania,
- przekształcenie i uproszczenie prawodawstwa w dziedzinach statystyki, w których obowiązuje złożone prawodawstwo wspólnotowe,
- uchylenie lub zmiana prawodawstwa w dziedzinach statystyki, w których prawodawstwo wspólnotowe nie odzwierciedla w wystarczający sposób potrzeb użytkowników, priorytetów oraz kontekstu społeczno-gospodarczego i technologicznego.

3.2. Kontrolowanie zgodności

Oprócz wymogów naukowych, jakość statystyki Wspólnoty wiąże się z podstawowym wymogiem zgodności z zasadami ustanowionymi Traktatem oraz z prawodawstwem wtórnym. Dlatego priorytetem jest aktywne i systematyczne kontrolowanie stosowania prawodawstwa. Realizowana będzie globalna i spójna strategia zapewniania zgodności, zbudowana na zasadach realistycznej polityki prawodawczej, zobowiązaniu państw członkowskich do systematycznego stosowania prawodawstwa statystycznego oraz spójnej i systematycznej kontroli zgodności. Częścią procesu zapewniania zgodności jest utrzymywanie ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi na wszystkich etapach.

Cel na okres realizacji programu:

- zapewnienie systematycznej kontroli zgodności z prawodawstwem wspólnotowym.

3.3. Zwiększona zdolność reagowania na potrzeby użytkowników

Aby poprawić jakość usług statystycznych świadczonych na rzecz użytkowników oraz zwiększyć wydajność całego ESS, należy się bardziej skoncentrować na głównych potrzebach w zakresie polityki europejskiej. W konkretnych przypadkach podstawą takiego działania będzie „europejskie podejście do statystyki” – strategia pragmatyczna mająca ułatwić opracowywanie europejskich zbiorczych danych statystycznych o szczególnym znaczeniu dla polityki Wspólnoty. Należy również zwiększyć elastyczność ESS oraz jego zdolności szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby użytkowników.

Cele na okres realizacji programu:

- poprawa spójności systemów statystycznych, zwiększająca zdolność do reagowania na potrzeby użytkowników dzięki połączeniu różnych źródeł statystycznych,
- w szczególnych przypadkach zwiększenie zastosowania modułów *ad hoc* w badaniach wspólnotowych, zwiększające zdolność reagowania na nowe potrzeby,
- stosowanie w większym stopniu różnicowania wymogów w zależności od znaczenia krajów w europejskich zbiorczych danych statystycznych, ograniczając koszty niektórych organów krajowych i obciążenie dla respondentów oraz poprawiając to terminowość zbiorczych danych statystycznych UE,
- w konkretnych przypadkach wykorzystanie próby europejskiej w celu dostarczenia dobrej jakości danych na poziomie europejskich danych zbiorczych, poprawiając spójność i porównywalność oraz optymalizując procesy sporządzania danych.

3.4. Finansowe wsparcie działań przyczyniających się do realizacji celów Wspólnoty

Aby zagwarantować zaspokojenie potrzeb użytkowników we właściwym czasie, Komisja może wspierać opracowywanie statystyki oraz zwiększanie zdolności ESS przez udzielanie zamówień na usługi lub zawieranie umów o dotacje. Przy udzielaniu tego wsparcia uwzględniany będzie podział obciążenia finansowego związanego z realizacją programu między budżet UE a budżety państw członkowskich (jak również sytuacja poszczególnych państw członkowskich), szczególnie w przypadkach zastosowania europejskiego podejścia do statystyki.

Cel na okres realizacji programu:

- przyznawanie zamówień na usługi lub umowy o dotacje w celu zapewnienia optymalnego rozwoju statystyki i budowania zdolności ESS, przy jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych zasobów, oraz
- bez uszczerbku dla rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ podejmowanie starań w celu usprawnienia i uproszczenia procedur zarządzania dotacjami.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. L 390 z 30.12.2006, str. 1).

3.5. Wykorzystanie wiedzy specjalistycznej partnerów do celów wspólnotowych

Osiągnięcie celów ESS i zapewnienie koniecznego ulepszenia programów, procesów i produktów w celu zaspokojenia coraz większych potrzeb użytkowników wymaga nie tylko wystarczających zasobów, ale także kreatywności i kompetencji całego ESS. Dlatego, by osiągnąć synergii i zwiększyć ogólną wydajność i jakość, należy zastosować nowe sposoby praktycznej organizacji niektórych działań, wykorzystując wiedzę specjalistyczną i najlepsze praktyki tam, gdzie są one dostępne.

Cel na okres realizacji programu:

- tworzenie lub dalsze rozwijanie wspólnej struktury, narzędzi i procesów (np. ESSnet – sieć współpracy między partnerami ESS, których celem jest uniknięcie powielania prac, a co za tym idzie – zwiększenie wydajności), angażujących organy krajowe i właściwe służby WE i ułatwiających specjalizowanie się niektórych państw członkowskich w określonych działaniach statystycznych dla dobra całego ESS.

3.6. Rozpowszechnianie danych

W okresie trwania programu znacznej zmianie ulegną cele i narzędzia rozpowszechniania, co będzie miało nie tylko duży wpływ na charakter samej funkcji rozpowszechniania, ale także na pozostałe etapy procesu sporządzania danych statystycznych.

Szybka ewolucja możliwości i dostępności Internetu sprawia, że będzie to w przyszłości główne narzędzie rozpowszechniania danych statystycznych. Zwiększy ono znacząco społeczność potencjalnych użytkowników, tworząc w ten sposób nowe możliwości rozpowszechniania. Co więcej, stworzy to możliwość zintensyfikowania współpracy między Eurostatem a krajowymi urzędami statystycznymi. Internet dostarczy jednak również kilku nowych wyzwań w dziedzinie przyjaznej prezentacji danych, pomagającej użytkownikom znaleźć, wyświetlić i zrozumieć statystykę. Obecne publikacje papierowe i media elektroniczne „off-line” będą musiały ewoluować do postaci dodatkowych narzędzi rozpowszechniania informacji. Odpowiednie struktury pomocy dla użytkownika i komunikacji z grupami użytkowników są ważnymi elementami efektywnego rozpowszechniania danych.

Cele na okres realizacji programu:

- rozwój witryny internetowej Eurostatu pod względem treści, łatwości użytkowania i funkcjonalności zgodnie z najlepszymi praktykami,
- zwiększenie współpracy z innymi platformami rozpowszechniania danych ESS i innych służb WE w celu ułatwienia korzystania z witryn internetowych i zwiększenia wartości informacji statystycznej dla użytkowników.

3.7. Bilans kosztów i korzyści

ESS musi uważnie kontrolować bilans potrzeb informacyjnych związanych z celami polityki wspólnotowej oraz zasobów wymaganych na poziomie UE, krajowym i regionalnym dla zapewnienia tej informacji. Szczególnie ważne dla wypełniania wymogów dotyczących informacji statystycznej w związku z decyzjami politycznymi UE jest zapewnienie odpowiednich zasobów na poziomie krajowym. Ważne jest jednak także zachowanie odpowiedniej elastyczności, aby zapewnić organom krajowym możliwość dostarczania Wspólnocie potrzebnych informacji statystycznych w sposób najbardziej efektywny pod względem kosztów.

Ustalanie priorytetów będzie oparte na trzech przewodnich zasadach:

- oceny potrzeb użytkowników, włącznie z adekwatnością formułowanych decyzji politycznych na szczeblu Wspólnoty,
- oceny znaczenia kosztów z perspektywy respondentów, państw członkowskich i Komisji, przy użyciu, np. modelu kosztów EU Net lub standardowego modelu kosztów, oraz
- oceny konkretnych zagadnień statystycznych, istotnych z punktu widzenia efektywności określonych statystyk pod względem kosztów, włącznie z uzyskiwaniem kompromisu między różnymi składnikami jakości statystyk, np. „dokładności” i „terminowości”, oraz możliwości wprowadzenia elastycznych obowiązków sprawozdawczych w zakresie głównych potrzeb europejskich.

W celu maksymalnego zwiększenia ogólnej efektywności pod względem kosztów oraz ustalenia w sposób zrównoważony priorytetów działań ujętych w rocznych programach prac statystycznych, powyższe zasady będą stosowane w sposób przejrzysty, zgodnie z praktycznymi wytycznymi, które zostaną opracowane i będą stosowane przez Eurostat we współpracy z krajowymi organami statystycznymi.

Cele na okres realizacji programu:

- wdrożenie metod dogłębnych, stopniowych przeglądów istniejących dziedzin statystyki Wspólnoty oraz oceny nowych lub znacznie zmienionych potrzeb użytkowników. Będzie to mieć znaczenie dla ciągłej poprawy statystyk Wspólnoty, określania wymogów, które można ograniczyć lub znieść, oraz wprowadzania nowych lub zmienionych inicjatyw statystycznych,
  - poddanie wszystkich dziedzin objętych niniejszym programem statystycznym analizie kosztów i wyników, począwszy od oszacowania kosztów i obciążeń, co pozwoli na systematyczne ponowne ustalenie priorytetów przed końcem okresu programowego 2008–2012. Plan działania dotyczący całego procesu rozpocznie się w ciągu pierwszych sześciu miesięcy okresu programowego 2008–2012,
  - poddanie wszystkich nowych projektów statystycznych lub dużych zmian istniejących statystyk, które mogą spowodować znaczne dodatkowe obciążenia dla dostawców danych, w szczególności przedsiębiorstw, analizie kosztów i wyników przed ich realizacją,
  - określenie wielkości docelowych dotyczących ograniczenia lub zmniejszenia całkowitych kosztów i obciążeń, które będą pełnić rolę wytycznych w ramach procesu przeglądu i zmiany priorytetów,
  - zapewnienie, aby obciążenia związane ze sprawozdawczością były proporcjonalne do potrzeb użytkowników i nie nadmierne dla respondentów, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw. Należy wprowadzić środki monitorowania tych obciążeń i wdrożyć sposoby ich minimalizowania. Ważnym instrumentem w tym kontekście będzie zwiększenie wykorzystania danych administracyjnych do celów statystycznych, oraz
  - o ile to możliwe, wykorzystywanie istniejących danych do spełniania nowych wymogów statystycznych.
-

ZAŁĄCZNIK II

PIĘCIOLETNI PROGRAM STATYSTYCZNY: CELE I DZIAŁANIA

Niniejszy załącznik przedstawia podsumowanie potrzeb i wymogów statystycznych z perspektywy potrzeb w zakresie polityki Unii Europejskiej. Część pierwsza dotyczy przekrojowych działań statystycznych wspierających ogólne priorytety polityki, natomiast w dalszej części potrzeby te są klasyfikowane według tytułów zawartych w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską (Traktat WE). Mogą się z tym wiązać pewne powtórzenia, ponieważ niektóre działania w dziedzinie statystyki dotyczą więcej niż jednego tytułu. W odniesieniu do każdego obszaru polityki niniejszy załącznik określa ramy prawne, obecną sytuację i główne inicjatywy, które należy podjąć w okresie pięcioletnim.

Określone przez Komisję priorytety omawiane są co roku z państwami członkowskimi w celu przedstawienia wniosków o uproszczenie wymogów statystycznych, które powinny być częścią procesu przyjmowania nowych podstaw prawnych i ich środków wykonawczych. Państwa członkowskie powinny regularnie omawiać i wymieniać najlepsze praktyki w zakresie gromadzenia danych, by promować upraszczanie i unowocześnianie metod gromadzenia danych, a tym samym zmniejszanie obciążenia respondentów.

PRZEKROJOWE DZIAŁANIA STATYSTYCZNE WSPIERAJĄCE OGÓLNE PRIORYTETY POLITYKI WSPÓLNOTOWEJ**Wskaźniki strukturalne i wskaźniki trwałego rozwoju****Ramy prawne**

Strategia lizbońska przyjęta przez Radę Europejską 23 i 24 marca 2000 r. określa podstawę wskaźników strukturalnych ukierunkowanych przede wszystkim na wzrost gospodarczy i zatrudnienie, tak jak to przewidziano w zintegrowanych wytycznych dla wzrostu i zatrudnienia z 2005 r. (art. 99 Traktatu WE). Dla wskaźników trwałego rozwoju nową podstawę stanowi strategia dotycząca trwałego rozwoju przyjęta przez Radę Europejską w Brukseli 15 i 16 czerwca 2006 r.

Obecna sytuacja

Statystyka i wskaźniki są wymagane do monitorowania realizacji i wpływu zarówno strategii lizbońskiej, jak i strategii dotyczącej trwałego rozwoju, mających charakter przekrojowy. Cały czas wprowadza się udoskonalenia po to, by dostosować zestawy wskaźników do rzeczywistych potrzeb oraz poprawiać jakość informacji dostarczanych opinii publicznej.

Niektóre dziedziny – takie jak bezpieczeństwo i jakość żywności, chemikalia i pestycydy, zdrowie i środowisko, odpowiedzialność przedsiębiorstw, różnorodność biologiczna, zasoby naturalne, transport, ekosystemy morskie, dobre rządy i usługi finansowe – nie są jeszcze w wystarczający sposób odzwierciedlane przez wskaźniki.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- wskaźniki strukturalne i wskaźniki trwałego rozwoju należy dostosować do pojawiających się nowych potrzeb użytkowników oraz do konkretnych programów krajowych, z uwzględnieniem ogólnych ram, takich jak rachunki narodowe,
- we współpracy z innymi służbami Komisji i Europejską Agencją Ochrony Środowiska należy opracować nowe wskaźniki trwałego rozwoju w celu lepszego reagowania na obecne i przyszłe potrzeby, szczególnie w dziedzinie bezpieczeństwa i jakości żywności, chemikaliów i pestycydów, zdrowia i środowiska, odpowiedzialności przedsiębiorstw, różnorodności biologicznej, zasobów naturalnych, transportu, ekosystemów morskich, zagospodarowania terenu i dobrych rządów; w razie potrzeb w dalszej kolejności będą przygotowywane podziały regionalne,
- należy poprawić jakość istniejących wskaźników i uzupełnić informacje dotyczące jakości publikowanych wskaźników,
- należy poprawić system informowania o wskaźnikach strukturalnych i wskaźnikach trwałego rozwoju, stosownie do znaczenia strategii leżących u ich podstaw.

Rozszerzenie**Ramy prawne**

W związku z negocjacjami akcesyjnymi Komisja musi być w stanie korzystać z pełnego zestawu wiarygodnych statystyk, porównywalnych pod względem metodologicznym ze statystykami państw członkowskich Unii Europejskiej. Wsparcie w dziedzinie statystyki dla nowych państw członkowskich, a także obecnych i przyszłych krajów kandydujących regulują mocne podstawy prawne, włącznie z Aktami przystąpienia oraz rozporządzeniem Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiającym instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) ⁽¹⁾.

(1) Dz.U. L 210 z 31.7.2006, str. 82.

Obecna sytuacja

W kontekście dążenia do celów związanych z pomocą w dziedzinie statystyki Unia staje przed trzema różnymi wyzwaniami:

- zintegrowaniem potencjalnych nowych członków ze wszystkimi mechanizmami Wspólnoty, np. budżetem opartym na zasobach własnych, funduszami strukturalnymi oraz wszystkimi pozostałymi zagadnieniami i programami,
- odpowiednim przygotowaniem krajów kandydujących przez ich udział w procesie negocjacji i monitorowanie zobowiązań podczas negocjacji aż do momentu przystąpienia do UE,
- dalszym przygotowywaniem pozostałych kandydatów i wspieraniem ich w uzyskaniu pełnej zgodności z obecnym prawodawstwem wspólnotowym.

Stawia to kandydatom znaczne wymagania w zakresie sporządzania statystyki. Niezbędna jest podstawowa statystyka gospodarcza, włącznie z sektorowym i regionalnym podziałem produktu krajowego brutto, ludności, zatrudnienia itp. Inne kluczowe dane statystyczne są związane z monitorowaniem urzeczywistniania rynku wewnętrznego, np. handlem towarami, handlem usługami i swobodą przedsiębiorczości, bilansem płatniczym, przepływem kapitału, mobilnością osób, strukturą i produkcją przemysłową itp. Ponadto istnieją wymagania dotyczące statystyk z sektorów mających szczególne znaczenie w negocjacjach akcesyjnych, dotyczące głównych kierunków polityki UE – rolnictwa, transportu, regionów i środowiska.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- konsolidacja zgromadzonych, porównywalnych danych dotyczących kluczowych obszarów polityki na potrzeby negocjacji i do wewnętrznych celów Komisji,
- dalsze udzielanie wsparcia nowym państwom członkowskim, obecnym i przyszłym krajom kandydującym w celu dostosowania ich systemów statystycznych do wymogów wspólnotowych.

TYTUŁ I

SWOBODNY PRZEPIY W TOWARÓW

Ramy prawne

Postanowienia Traktatu WE: art. 133 (wspólna polityka handlowa).

Akty prawne dotyczące odpowiednich dziedzin statystyki: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 638/2004 z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie danych statystycznych Wspólnoty odnoszących się do handlu towarami między państwami członkowskimi⁽¹⁾; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 184/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich⁽²⁾.

Obecna sytuacja

Ważnymi osiągnięciami poprzedniego okresu realizacji programu były dostosowania w prawodawstwie statystycznym dotyczącym handlu, głównie w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie systemu Intrastat, wdrożenie systemu zgłoszeń Intrastat w nowych państwach członkowskich oraz zmniejszenie liczby pozycji w nomenklaturze scalonej. Zmiany te miały lepiej służyć potrzebom użytkowników danych statystycznych na szczeblu wspólnotowym oraz w państwach członkowskich i pozwolić właściwie interpretować rozwój makroekonomiczny, a także oceniać konkurencyjność UE i państw członkowskich. Jednocześnie gromadzenie i przetwarzanie danych statystycznych zostało zoptymalizowane, a tym samym zmniejszono obciążenie administracyjne podmiotów dostarczających informacje statystyczne. Wyniki te są zasadniczo zgodne z celami programu lizbońskiego.

Celem na lata 2008–2012 będzie dalsze upraszczanie, harmonizacja różnych rodzajów statystyki dotyczących międzynarodowego przepływu towarów i statystyk z zakresu bilansu płatniczego, a jednocześnie badanie możliwości połączenia nomenklatur i danych statystycznych dotyczących handlu z innymi rodzajami statystyk, głównie dotyczących przedsiębiorstw lub nomenklatur związanych z działalnością przemysłową. Wynikiem tych działań będzie postęp w kierunku uzyskania uproszczonych, przejrzystych i kompleksowych ram w zakresie gromadzenia i wykorzystywania statystyk na temat handlu, co w jeszcze większym stopniu pozwoli zmniejszyć obciążenie administracyjne przedsiębiorstw, przyczyniając się w ten sposób do poprawy konkurencyjności gospodarki europejskiej. Jednocześnie powiązanie różnych rodzajów statystyk powinno pozwolić na zastosowanie nowych metod analizy rozwoju gospodarczego i strukturalnego oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów w UE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 102 z 7.4.2004, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 35 z 8.2.2005, str. 23. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 602/2006 (Dz.U. L 106 z 19.4.2006, str. 10).

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- Komisja proponuje do 2010 r. system informacji o handlu towarami na podstawie danych o jednym rodzaju obrotu lub wdrożenie innej metody prowadzącej do znacznego zmniejszenia obciążeń respondentów w zakresie statystyki w ramach INTRASTAT, z należytym uwzględnieniem studiów wykonalności dotyczących jakości, w tym terminowości statystyki,
- zostaną opracowane metody i narzędzia umożliwiające lepszą integrację różnych rodzajów informacji statystycznych wymaganych od przedsiębiorstw,
- należy w dalszym ciągu zwiększać spójność statystyki dotyczącej handlu towarami i bilansu płatniczego. W dłuższym okresie celem jest opracowanie zintegrowanego systemu statystyki handlu, który będzie odzwierciedlał transgraniczne przepływy towarów i usług oraz inne przepływy handlowe w sposób spójny i konsekwentny z punktu widzenia metodologii.

TYTUŁ II

ROLNICTWO

Ramy prawne

Statystyka rolnictwa wskazuje na wysoki poziom integracji europejskiej w rolnictwie, znaczenie wspólnej polityki rolnej (WPR) w budżecie UE oraz zasadniczą rolę statystyki rolnictwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących WPR.

Obecna sytuacja

Tradycyjna statystyka rolnictwa pozostanie kluczowym elementem WPR (zarządzanie rynkiem), ale będzie musiała ulec konsolidacji i uproszczeniu. Z drugiej strony nowe obszary zainteresowania polityki (rozwój obszarów wiejskich, zgodność z wymogami dotyczącymi środowiska i oddziaływanie na środowisko, bezpieczeństwo żywności) będą wymagać statystyki strukturalnej; będzie ją można przeprowadzać rzadziej, ale wymagać ona będzie uwzględnienia szczegółowych, a nieraz specyficznych analiz danych geograficznych, odnoszących się np. do danych przestrzennych dotyczących gleb, działów wodnych i różnorodności biologicznej. W tym kontekście bardzo cennym źródłem informacji będzie spis rolny w 2010 r.

Jedną z głównych propozycji zawartych w komunikacie Komisji „Europejski plan działań na rzecz rolnictwa ekologicznego” z 2004 r. skupia się na rozwoju rynku żywności ekologicznej w oparciu o działania informacyjne. W tym celu przewiduje się gromadzenie danych statystycznych dotyczących zarówno wytwarzania, jak i wprowadzania na rynek produktów ekologicznych. Konstrukcja prawna systemu statystyki rolnictwa UE musi zostać w najbliższym czasie uproszczona i wdrożona w UE i krajach kandydujących.

Szczególną uwagę będzie się zwracać na rozwijanie określonych wskaźników dotyczących środowiskowego i zrównoważonego zarządzania w branżach powiązanych z sektorem leśnym i drzewnym. Plan działania UE w dziedzinie leśnictwa będzie wymagał monitorowania po zakończeniu fazy wstępnej zaplanowanej na przełom 2006 i 2007 r.

Program statystyczny w dziedzinie rybactwa obejmie dalsze wdrażanie istniejącego prawodawstwa, włącznie ze statystyką w zakresie gospodarki rybackiej, opracowaniem wskaźników społeczno-gospodarczych i wskaźników zrównoważonego rozwoju oraz sporządzeniem bilansów podaży produktów rybactwa. Eurostat będzie śledził rozwój proponowanej polityki morskiej i odpowiednio dostosowywał swój program działań.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zgodnie z aktami prawnymi w latach 2009–2010 zostanie przeprowadzony spis rolny, a także przeprowadzane co dziesięć lat badanie dotyczące winnic. Wyniki badania struktury gospodarstw rolnych, które zostanie przeprowadzone w 2007 r., będą dostępne w 2008 r. (wraz z wynikami badania dotyczącego drzew owocowych przeprowadzonego w 2007 r.),
- zgodnie z aktami prawnymi zostaną przeprowadzone badania dotyczące metod produkcji rolnej, zagospodarowania terenu, środków wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz rolnictwa ekologicznego,
- obecne badania dotyczące produkcji roślinnej i zwierzęcej należy przeprowadzać zgodnie ze zmienionymi aktami prawnymi, które będą miały na celu integrację i uproszczenie obecnych przepisów oraz zmniejszenie obciążenia respondentów,
- bieżące studium wykonalności dotyczące dochodów gospodarstw domowych rolników zostanie poddane ocenie,

- nadal będą opracowywane i udostępniane wskaźniki rozwoju obszarów wiejskich oraz wskaźniki rolno-środowiskowe,
- szczególny nacisk zostanie położony na rozwój bardziej skutecznego systemu gromadzenia i walidacji statystyki rolnictwa,
- nowe informacje statystyczne należy opracować i wprowadzić jako orientacyjne wytyczne dla proponowanej polityki morskiej, przygotowywanej obecnie przez Komisję.

TYTUŁ III

SWOBODNY PRZEPLYW OSÓB, USŁUG I KAPITAŁU ⁽¹⁾

Ramy prawne

Swobodny przepływ kapitału i usług ma kluczowe znaczenie dla rynku wewnętrznego UE. Wchodzi on w zakres tzw. „podstawowych swobód”, które są niezmiernie ważne dla rynku wewnętrznego. Do wypełniania obowiązku monitorowania odpowiedniego i terminowego stosowania postanowień Traktatu WE w zakresie swobody przepływu kapitału i usług Komisja potrzebuje rzetelnych i porównywalnych informacji statystycznych.

Właściwe postanowienia Traktatu regulujące swobodę przepływu kapitału są zawarte w art. 56–60 Traktatu WE. Swoboda świadczenia usług transgranicznych jest zawarta w art. 49 tego Traktatu.

Akty prawne dotyczące odpowiednich dziedzin statystyki: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 184/2005, decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 1608/2003/WE z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu nauki i techniki ⁽²⁾, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 716/2007 z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych ⁽³⁾, wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw.

Obecna sytuacja

Wzrost znaczenia swobodnego przepływu usług i kapitału prowadzi do zwiększania się zapotrzebowania na wysokiej jakości statystyki. Prawdziwe wyzwanie stanowi terminowa publikacja odpowiednich danych oraz dostosowanie systemu do zmieniających się wymagań decydentów politycznych, a jednocześnie zachowanie niskiego poziomu obciążenia respondentów.

Począwszy od 2006 r., wprowadzenie w życie rozporządzenia w sprawie bilansu płatniczego poprawiło jakość danych dotyczących handlu usługami i inwestycji bezpośrednich. Ponadto statystyki dotyczące zagranicznych podmiotów zależnych (*foreign affiliates* – FATS) pozwolą na zbadanie stopnia globalizacji systemów produkcji. Sporządzana statystyka będzie nadal dotyczyć handlu wewnątrz Unii, jak i handlu z państwami trzecimi, spełniając tym samym potrzeby rynku wewnętrznego.

Rosnące znaczenie przedsiębiorstw wielonarodowych wymaga nowych form gromadzenia danych. Nowe rozporządzenie dotyczące rejestru przedsiębiorstw przewiduje przekazywanie Eurostatowi danych jednostkowych o grupach przedsiębiorstw wielonarodowych oraz zharmonizowanej informacji zwrotnej dla państw członkowskich, co ma umożliwić stworzenie wspólnotowego rejestru grup przedsiębiorstw wielonarodowych (tzw. eurogrup), który ma w pełni działać począwszy od 2008 r.

Ogromne znaczenie ma regularne sporządzanie wysokiej jakości statystyk dotyczących usług pocztowych, co pozwoli uczestniczyć podmiotom odpowiedzialnym za tworzenie polityki europejskiej, krajowym organom regulacyjnym i operatorom usług pocztowych w procesie rozwoju branży m.in. w kierunku otwartego rynku usług pocztowych. Aby zapewnić wysoką jakość danych, warunki ich gromadzenia będą oparte na wynikach programu pilotażowego realizowanego w 2006 r.

Ogromny wpływ na wyniki gospodarki europejskiej ma internacjonalizacja badań i rozwoju oraz powiązanych z nimi zasobów ludzkich. Dlatego ważne jest gromadzenie danych o badaniach i rozwoju w kontekście bilansu płatniczego, wewnętrznej statystyki zagranicznych podmiotów zależnych oraz środków dotyczących grup przedsiębiorstw wielonarodowych.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- we wszystkich odpowiednich dziedzinach będzie stosowana zmieniona klasyfikacja działalności gospodarczej NACE rev. 2, zawierająca bardziej szczegółowy podział usług.

⁽¹⁾ Swobodny przepływ osób jest omówiony w tytule IV.

⁽²⁾ Dz.U. L 230 z 16.9.2003, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2007, str. 17.

- należy zagwarantować wprowadzenie w życie i aktualizację najważniejszych przepisów (w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami, zagranicznych inwestycji bezpośrednich i zagranicznych podmiotów zależnych),
- należy doskonalić metody pomiaru internacjonalizacji badań i rozwoju,
- prace dotyczące statystyki związanej z zezwoleniami na pobyt – obejmujące zarówno obywateli państw UE, jak i krajów trzecich – będą kontynuowane, dopóki będzie istnieć zapotrzebowanie na tego rodzaju dane w związku z prowadzoną polityką wspólnotową.

TYTUŁ IV

WIZY, AZYL, IMIGRACJA I INNE POLITYKI ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPLYWEM OSÓB ⁽¹⁾

Ramy prawne

Statystyka w zakresie migracji i azylu oraz przestępczości i sądownictwa karnego, w takim zakresie, w jakim jest to konieczne do prowadzenia działań Wspólnoty, będzie rozwijana pod kątem zmieniających się potrzeb związanych ze wspieraniem przez statystyki planu działania Komisji w zakresie wdrożenia programu haskiego dotyczącego sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa. Plan działania zawiera propozycje w kwestiach zarządzania przepływami migracyjnymi, integracji społecznej i ekonomicznej osób migrujących, kontroli granicznych, azylu oraz zwiększenia bezpieczeństwa przez wspólne działania przeciwko przestępczości, zwłaszcza przestępczości zorganizowanej. Aby wesprzeć te środki, konieczna będzie znaczna poprawa dostępności i jakości statystyk. Dotyczy to w szczególności wdrożenia czterech nowych funduszy zaproponowanych w programie ramowym „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” na lata 2007–2013. Działania rozpoczną się przed 2008 r., ale będą kontynuowane przez cały okres niniejszego programu statystycznego, a nawet po jego zakończeniu.

Obecna sytuacja

W kontekście statystyk Wspólnoty w zakresie migracji i azylu poważnym problemem jest aktualnie brak dostępności danych i słaba harmonizacja. Obecnie wdrażane są środki, których celem jest przezwyciężenie tych problemów i które będą kontynuowane przez cały okres trwania programu. Dokonanie tych usprawnień będzie stymulowane przez wdrożenie w pierwszych latach realizacji programu nowego prawodawstwa dotyczącego statystyki Wspólnoty w dziedzinie migracji i azylu. Potencjał w dziedzinie statystyki przestępczości będzie dalej badany zgodnie z planem działania UE (2006–2010) na rzecz stworzenia spójnych, całościowych ram statystyki w zakresie przestępczości i sądownictwa karnego. Przeprowadzone zostanie badanie wykonalności i zasadności wprowadzenia podstawy prawnej dla tych statystyk.

Stwierdzono znaczne rozbieżności między krajowymi systemami administracyjnymi i statystycznymi związanymi z migracją i azylem oraz przestępczością i sądownictwem karnym. Dlatego środki na rzecz zwiększenia porównywalności statystyki będą skoncentrowane na harmonizacji wyników statystycznych, a nie na wprowadzaniu wspólnych procedur i źródeł danych. Niemniej jednak w niektórych przypadkach (np. w statystyce przestępczości zorganizowanej) opracowanie nowych źródeł danych może okazać się konieczne.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- należy zakończyć wprowadzanie w życie prawodawstwa w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i azylu. Będzie ono stanowić ramy dla aktualnie realizowanych środków, których celem jest poprawa dostępności, porównywalności, terminowości i przydatności tych statystyk dla prowadzonej polityki,
- należy sporządzać statystyki dostarczające informacji społeczno-gospodarczych o ludności migrującej, w stosownych przypadkach – z segregacją danych według kryterium płci, włącznie z wprowadzeniem modułów ad hoc do badania aktywności ekonomicznej ludności i z gromadzeniem informacji o osobach migrujących w ramach programu wspólnotowego dotyczącego spisu ludności w 2011 r.,
- należy kontynuować bieżące badania nad potencjałem statystyki Wspólnoty w dziedzinie przestępczości (w tym przestępczości zorganizowanej), wiktyimizacji oraz sądownictwa karnego.

⁽¹⁾ Przyjęcie środków w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych nie jest przewidziane w tytule IV Traktatu WE, ale jest częścią tytułu VI Traktatu o Unii Europejskiej. Zostały one zawarte w tytule IV niniejszego dokumentu, ponieważ zarówno polityka migracyjna, jak i współpraca policyjna/sądowa są objęte przestrzenią wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

TYTUŁ V

TRANSPORT

Ramy prawne

Polityka transportowa UE rozwijała się szybko w ciągu ostatnich 15 lat. Jej cel został określony w białych księgach dotyczących transportu z 1992 r. i 2001 r. oraz w komunikacie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z czerwca 2006 r. „Utrzymać Europę w ruchu – zrównoważona mobilność dla naszego kontynentu: Przegląd średniookresowy Białej Księgi Komisji Europejskiej dotyczącej transportu z 2001 r.”. Jej celem jest optymalizacja systemu transportu, umożliwiająca skuteczne, konkurencyjne, bezpieczne i przyjazne dla środowiska korzystanie z poszczególnych rodzajów transportu i ich powiązań w intermodalne łańcuchy transportowe. Bardziej wydajny i powodujący mniej zanieczyszczeń transport jest niezbędnym elementem rozdzielania wzrastającej mobilności od jej szkodliwych skutków ubocznych. Polityka transportowa Unii stanowi centralny element strategii UE dotyczącej trwałego rozwoju oraz programu lizbońskiego na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

Obecna sytuacja

Celem statystyki Wspólnoty w dziedzinie transportu jest stworzenie kompleksowego systemu informacyjnego o transporcie zawierającego dane o przepływie pasażerów i towarów, natężeniu ruchu, infrastrukturze, rodzajach transportu, sprzęcie, mobilności osób, bezpieczeństwie, ochronie, zużyciu energii i oddziaływaniu na środowisko, kosztach transportu, inwestycjach w infrastrukturę, przedsiębiorstwach transportowych oraz wskaźnikach strukturalnych i wskaźnikach trwałego rozwoju.

Ujęcie w statystyce przepływów pasażerów i towarów oraz natężenia ruchu jest pozytywne z punktu widzenia wszystkich rodzajów transportu z wyjątkiem pasażerskiego transportu drogowego oraz przemieszczania się bez użycia pojazdów silnikowych. Ponadto w statystyce natężenia ruchu w zakresie wszystkich rodzajów transportu brakuje obecnie pewnych ważnych danych niezbędnych do monitorowania zatorów drogowych, emisji spalin i innych negatywnych oddziaływań na środowisko. Dane statystyczne o transporcie towarowym są w dalszym ciągu ukierunkowane przede wszystkim na poszczególne rodzaje transportu i nie zapewniają wystarczających informacji na temat łańcuchów transportu intermodalnego.

Brakuje obecnie wskaźników odzwierciedlających warunki, które mają rzeczywisty wpływ na konkurencję inter- i intramodalną, w szczególności rozmaite aspekty warunków eksploatacji: stawki podatków, opłat za użytkowanie i opłat drogowych, koszty wynagrodzeń i taryfikacje.

Obecnie w systemie informacji o transporcie brakuje zarówno informacji o nakładach inwestycyjnych i kosztach związanych z infrastrukturą transportową, jak i przestrzennie ujętych danych o sieciach i przepływach transportowych zawierających geograficzne odwzorowanie ruchu transportowego na sieci z zebranymi danymi o tej sieci. Są one niezbędne dla wspierania inwestycji w zakresie europejskiej infrastruktury transportowej oraz różnych rodzajów wspólnotowych polityk regionalnych.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- należy skonsolidować i uzupełnić podstawy prawne związane ze statystyką Wspólnoty dla wszystkich rodzajów transportu. Należy kontynuować aktualnie prowadzone prace pozwalające na sporządzenie wskaźników dotyczących udziałów poszczególnych rodzajów transportu w transporcie pasażerskim i towarowym ogółem. Szczególny nacisk zostanie położony na pasażerski transport drogowy,
- należy popierać gromadzenie dodatkowych danych statystycznych dotyczących łańcuchów transportu intermodalnego, transportu miejskiego oraz sporządzanie wskaźników potrzebnych do monitorowania uwzględniania kwestii związanych ze środowiskiem i bezpieczeństwem w ramach polityki transportowej, z należyтым uwzględnieniem aspektów kosztów, obciążeń oraz korzyści. Należy dokonać zmian w zakresie gromadzenia danych dotyczących wydatków i kosztów związanych z inwestycjami w infrastrukturę. Pod uwagę zostaną również wzięte potrzeby związane z ustalaniem wskaźników dotyczących działalności logistycznej. Szczególny nacisk zostanie położony na pozyskiwanie danych o ruchu pojazdów, wyrażonych w wozokilometrach,
- należy opracowywać wskaźniki służące analizie konkurencyjności sektora transportu oraz konkurencji intra- i intermodalnej, gromadzić stosowne dane oraz rozpowszechniać wyniki w odpowiedniej formie.

TYTUŁ VI

WSPÓLNE ZASADY KONKURENCJI, OPODATKOWANIA I ZBLIŻANIA PRAWA

Nie jest wymagany żaden bezpośredni program statystyczny. Informacje statystyczne do celów niniejszego tytułu są w razie potrzeb uzyskiwane z danych i wskaźników generowanych w odniesieniu do innych tytułów programu.

TYTUŁ VII

POLITYKA GOSPODARCZA I PIENIĘŻNA

Ramy prawne

Postanowienia Traktatu WE: art. 99 (koordynacja i nadzorowanie polityki gospodarczej); art. 104 (monitorowanie zmian fiskalnych); art. 105 (polityka pieniężna i stabilność cen); art. 133 (wspólna polityka handlowa); art. 269 (zasoby własne).

Główne akty prawne: rozporządzenie Rady (WE) nr 2223/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych we Wspólnocie ⁽¹⁾ (ESA95); rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1287/2003 z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie harmonizacji dochodu narodowego brutto w cenach rynkowych (rozporządzenie DNB) ⁽²⁾; decyzja Rady 2007/436/WE, Euratom z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich ⁽³⁾; rozporządzenie Rady (WE) nr 3605/93 z dnia 22 listopada 1993 r. w sprawie stosowania Protokołu w sprawie procedury nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską ⁽⁴⁾; rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 z dnia 23 października 1995 r. dotyczące zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych ⁽⁵⁾; rozporządzenie Rady (WE) nr 1165/98 z dnia 19 maja 1998 r. dotyczące krótkoterminowych statystyk ⁽⁶⁾; rozporządzenie PE i Rady (WE) nr 184/2005; Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 723/2004 z dnia 22 marca 2004 r. zmieniające regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i Warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich ⁽⁷⁾.

Obecna sytuacja

Nadzorowanie i koordynacja polityki makroekonomicznej Unii Europejskiej, prowadzenie polityki pieniężnej w ramach Unii Gospodarczej i Walutowej oraz polityki strukturalnej Wspólnoty wymaga solidnych podstaw statystycznych. Ponadto sprawą najwyższej wagi pozostaje dostarczanie statystyk na potrzeby administracji UE.

Eurostat i państwa członkowskie powinny zapewnić pomyślne wdrożenie programu transmisji w ramach europejskiego systemu rachunków. Dane te są elementem kluczowym dla analizy cyklu koniunkturalnego i analizy strukturalnej. Będą czynione znaczne starania w zakresie udoskonalenia ilościowej oceny produktywności, prowadzonej w ramach projektu EU KLEMS.

Sprawą najwyższej wagi pozostaje dostarczanie statystyk na potrzeby administracji UE. Obejmuje to dostarczanie danych o DNB oraz podatku od wartości dodanej potrzebnych do kalkulacji zasobów własnych, danych makroekonomicznych na potrzeby polityki strukturalnej (w szczególności według parytetu siły nabywczej) oraz danych wymaganych do określenia wynagrodzeń i emerytur urzędników UE.

Harmonizacja i porównywalność danych wykorzystywanych do kontroli budżetowej i fiskalnej będą poddawane ocenie w celu zapewnienia decydom porównywalnych instrumentów statystycznych wysokiej jakości, tak, aby umożliwić właściwą ocenę sytuacji w każdym państwie członkowskim.

W ostatnich latach tempo rozwoju zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (HICP) uległo spowolnieniu, dlatego działania związane z podnoszeniem jakości HICP powinny być prowadzone bardziej dynamicznie (szczególnie w dziedzinie mieszkań zajmowanych przez właścicieli, korekty jakości i doboru próby).

Trzeba nadal poprawiać terminowość, zakres i rozpowszechnianie głównych europejskich wskaźników gospodarczych (PEEI). Powinno być to proporcjonalne do ryzyka związanego z jakością statystyki, szczególnie w odniesieniu do wiarygodności wstępnych danych szacunkowych. Jeśli chodzi o statystyki krótkookresowe, niezbędna jest poprawa w zakresie usług, zwłaszcza cen usług zaliczanych do produkcji globalnej, długości szeregów czasowych i terminowości danych.

W dziedzinie statystyki bilansu płatniczego aktualne wyzwania obejmują dostarczenie odpowiednich informacji dla rachunków narodowych i zapewnienie stałej, wysokiej jakości danych źródłowych w państwach członkowskich w sytuacji zwiększenia progów sprawozdawczości bankowej.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

— aktywne uczestnictwo w zmianach międzynarodowych standardów rachunków narodowych (SNA 93) i statystyki bilansu płatniczego (Podręcznik bilansu płatniczego – BPM5),

⁽¹⁾ Dz.U. L 310 z 30.11.1996, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1267/2003 (Dz.U. L 180 z 18.7.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 181 z 19.7.2003, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 163 z 23.6.2007, str. 17.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 332 z 31.12.1993, str. 7. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2103/2005 (Dz.U. L 337 z 22.12.2005, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 257 z 27.10.1995, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 162 z 5.6.1998, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1893/2006 (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, str. 1).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 124 z 27.4.2004, str. 1.

- wprowadzenie w życie zmienionego europejskiego systemu rachunków (ESA95),
- wprowadzenie klasyfikacji działalności gospodarczej NACE rev. 2 w rachunkach narodowych, bilansie płatniczym i statystyce krótkookresowej oraz w innych kluczowych przepisach prawnych,
- stworzenie europejskiego systemu statystyk cen konsumpcyjnych skoncentrowanego wokół wskaźników HICP, uproszczenie i konsolidacja ram prawnych w zakresie wskaźników HICP oraz zagwarantowanie wiarygodności HICP przez skuteczniejszą politykę komunikacyjną i strategię zapewniania zgodności,
- poprawa spójności między statystyką rynku pracy a rachunkami narodowymi.

TYTUŁ VIII

ZATRUDNIENIE

Ramy prawne

Siłą napędową rozwoju statystyki pracy w UE będzie zmieniona strategia lizbońska, która przywraca nacisk na wzrost i zatrudnienie w Europie, cele i analizy porównawcze przewidziane w europejskiej strategii zatrudnienia oraz unię gospodarczą i walutową, co wymaga pełnego zestawu statystyk w ciągu roku opisujących rozwój rynku pracy w strefie euro i w Unii Europejskiej.

Obecna sytuacja

Statystyki dotyczące rynku pracy są regulowane przez solidne ramy prawne zapewniające regularne przekazywanie danych dla szacunków zatrudnienia, bezrobocia, wynagrodzeń i kosztów pracy. Niemniej jednak nowe obszary polityki będą wymagały rozszerzenia prawodawstwa statystycznego na inne dziedziny, takie jak:

- (i) statystyka dotycząca wolnych miejsc pracy, ocena popytu na rynku pracy i uzupełnienie statystyk dotyczących zatrudnienia i bezrobocia;
- (ii) sytuacja migrantów na rynku pracy, promocja lepszej integracji tej grupy;
- (iii) sytuacja starszych pracowników na rynku pracy; oraz
- (iv) wejście ludzi młodych na rynek pracy, wzmocnienie podstaw odpowiednich rodzajów polityki zapewniających łatwe włączenie się osób młodych w rynek pracy.

Przy opracowywaniu statystyk główny punkt uwagi będzie nadal skierowany na rozwój innych dziedzin, takich jak jakość pracy i zatrudnienia w kontekście starzenia się ludności aktywnej zawodowo, zdolności przystosowawcze pracowników i przedsiębiorstw oraz potrzeby rynku pracy w zakresie społeczeństwa informacyjnego.

Statystyka dotycząca zatrudnienia i bezrobocia służy głównie spełnieniu wymogów makroekonomicznych. Z tego powodu w niepełny sposób uwzględnia istniejące rozbieżności regionalne, szczególnie w niektórych obszarach miejskich.

Udoskonalenie w ubiegłych latach wspólnotowego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) sprawiło, że badanie to oraz jego moduły roczne stanowią główne źródło sporządzania porównywalnych danych na temat rynku pracy. BAEL jest oparte na badaniach budżetów gospodarstw domowych, a jego wyniki należy uzupełnić danymi uzyskanymi na podstawie badań dotyczących przedsiębiorstw, takimi jak statystyki strukturalne i krótkookresowe dotyczące wynagrodzeń i kosztów pracy. Potrzebny jest jednak także dalszy rozwój statystyki rynku pracy w zakresie poprawy jakości, np. zwiększania spójności danych dotyczących zatrudnienia pochodzących z rachunków narodowych oraz innych badań dotyczących przedsiębiorstw i rolnictwa, a także wprowadzenie europejskiego systemu doboru prób i szybkich szacunków w celu poprawy terminowości rozpowszechniania wskaźników. Należy również poczynić starania zmierzające do dogłębnej analizy statystycznej istniejących źródeł danych, poprawy rozpowszechniania zanonimizowanych danych jednostkowych, gromadzonych do celów statystyki wspólnotowej, w środowisku naukowym oraz wprowadzenia w 2011 r. zmienionej klasyfikacji zawodów (ISCO) celem lepszego odzwierciedlenia struktury pracy i umożliwienia doskonalenia porównań międzynarodowych.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zostanie określony i wdrożony w ramach BAEL: modułu ad hoc na rok 2008 dotyczącego sytuacji na rynku pracy migrantów i ich potomstwa, modułu ad hoc na rok 2009 dotyczącego wejścia ludzi młodych na rynek pracy oraz programu modułów ad hoc na lata 2010–2012,

- zakres badań strukturalnych dotyczących wynagrodzeń i kosztów pracy zostanie rozszerzony na całą gospodarkę, a także zostaną przeprowadzone w 2008 r. badania dotyczące kosztów pracy, a w 2010 r. – badania struktury wynagrodzeń,
- do krótkookresowej statystyki rynku pracy może zostać wprowadzony europejski system doboru prób oparty na szerszym wykorzystaniu istniejących danych, co pozwoli na sporządzanie terminowych kwartalnych i miesięcznych danych zbiorczych dotyczących zatrudnienia i bezrobocia w strefie euro,
- do statystyki dotyczącej zatrudnienia i bezrobocia mogą zostać wprowadzone bardziej precyzyjne wskaźniki regionalne, szczególnie dla obszarów miejskich i aglomeracji, w celu pełniejszego uwzględnienia lokalnych rozbieżności w zakresie zatrudnienia i bezrobocia. Do 2010 r. zostanie oceniona potrzeba i koszt ewentualnego wprowadzenia rocznych statystyk dla aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 500 000,
- statystyka pracy powinna umożliwiać monitorowanie zatrudnienia społeczeństwa informacyjnego,
- zostanie w pełni wprowadzone w życie przyszłe rozporządzenie Rady w sprawie statystyk dotyczących wolnych miejsc pracy,
- klasyfikacja działalności gospodarczej NACE Rev. 2 zostanie wprowadzona do badań statystycznych dotyczących wynagrodzeń i kosztów pracy, kwartalnego wskaźnika kosztów pracy oraz stałego badania aktywności ekonomicznej ludności.

TYTUŁ IX

WSPÓLNA POLITYKA HANDLOWA

Ramy prawne

Odpowiedzialność Komisji za negocjacje umów handlowych z krajami trzecimi, włącznie z umowami dotyczącymi handlu usługami, przewiduje art. 133 Traktatu WE. Akty prawne dotyczące odpowiednich dziedzin statystyki: rozporządzenie Rady nr 1172/95 z dnia 22 maja 1995 r. w sprawie statystyk odnoszących się do handlu towarami między Wspólnotą i jej państwami członkowskimi a państwami trzecimi⁽¹⁾; rozporządzenie (WE) nr 184/2005; rozporządzenie (WE) nr 716/2007.

Obecna sytuacja

Wymogi dotyczące danych zwiększają się wraz z pojawianiem się na arenie międzynarodowej nowych konkurentów i partnerów handlowych (np. Chin, Indii, Brazylii i innych krajów Ameryki Łacińskiej) oraz zachodzeniem zmian w strukturze handlu towarami i usługami. Ponadto gromadzenie, analiza i harmonizacja wysokiej jakości danych uzyskiwanych od krajów kandydujących i głównych krajów partnerskich UE będą mieć znaczenie priorytetowe.

Równoległe podejmowane będą starania o utrzymanie standardów jakości w odniesieniu do transgranicznego handlu usługami, bezpośrednich inwestycji zagranicznych i handlu z zagranicznymi podmiotami zależnymi. Dla tego celu kluczowe znaczenie będzie miało wprowadzenie w życie rozporządzenia (WE) nr 184/2005 oraz rozporządzenia (WE) nr 716/2007.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zostanie wprowadzone nowe prawodawstwo Extrastat, którego głównym celem będzie udostępnienie dodatkowych informacji celnych i uzupełniającej statystyki dzięki wykorzystaniu rejestrów podmiotów handlowych,
- zostaną wprowadzone w życie i zaktualizowane najważniejsze przepisy (w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami, zagranicznych inwestycji bezpośrednich i zagranicznych podmiotów zależnych),
- zostaną wprowadzone nowe międzynarodowe standardy metodologiczne MFW w odniesieniu do opracowywania statystyk bilansu płatniczego w UE.
- zostanie wdrożony w UE podręcznik dotyczący statystyk międzynarodowego handlu usługami i jego zmienionej wersji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 118 z 25.5.1995, str. 10. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

TYTUŁ X

WSPÓLPRACA CELNA

Nie jest wymagany żaden bezpośredni program statystyczny. Informacje statystyczne do celów niniejszego tytułu są w razie potrzeb uzyskiwane z danych i wskaźników generowanych w odniesieniu do innych tytułów programu.

TYTUŁ XI

POLITYKA SPOŁECZNA, EDUKACJA, SZKOLENIE ZAWODOWE I MŁODZIEŻ

Ramy prawne

Statystykę w tej dziedzinie będzie kształtować zastosowanie otwartej metody koordynacji (OMK) w dziedzinie wykluczenia społecznego, emerytur oraz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej; strategia dotycząca trwałego rozwoju; art. 143 (sprawozdania dotyczące sytuacji społecznej) i art. 13 (zwalczanie dyskryminacji) Traktatu WE; strategia dotycząca ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w pracy; rezolucja Rady z 2003 r. dotycząca promocji zatrudnienia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz komunikat Komisji w sprawie równych szans dla osób niepełnosprawnych: Europejski Plan Działania. Strategia Europejskiej Komisji Gospodarczej (EKG) ONZ dotycząca edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju zawiera ponadto wymóg opracowywania danych.

Obecna sytuacja

System statystyki dotyczącej warunków życia i ochrony socjalnej opiera się na dwóch podstawowych filarach: systemie zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej (ESSPROS) oraz europejskim badaniu dochodów i warunków życia ludności (EU-SILC). Te dwa filary stanowią podstawę tworzenia wskaźników ubóstwa i wykluczenia społecznego (tzw. wskaźników z Laeken) oraz wskaźników OMK dotyczących emerytur. Dalszy postęp jest wymagany w dziedzinie opracowania wskaźników ubóstwa według regionów oraz wskaźników ubóstwa wśród dzieci.

Jeżeli chodzi o zmiany demograficzne w UE, wskaźniki i analizy statystyczne dotyczące starzenia się, stabilności, produktywności i udziału w rynku pracy będą dalej rozwijane w ramach otwartej metody koordynacji oraz we współpracy ze stosownymi grupami roboczymi Rady.

Dane dotyczące uczenia się przez całe życie obejmują informacje dotyczące kształcenia i szkolenia formalnego i nieformalnego oraz kształcenia incydentalnego. Na podstawie istniejących statystyk dotyczących edukacji opracowano nowe dane dotyczące szkolenia zawodowego w przedsiębiorstwach (badano zaangażowanie przedsiębiorstwa i jego wkład w szkolenie zawodowe pracowników) oraz kształcenia i szkolenia osób dorosłych. Dane dotyczące młodzieży można uzyskać z istniejących badań, które zostaną w pełni wykorzystane przed podjęciem dalszych działań w zakresie lepszego włączenia obszarów dotyczących młodzieży w istniejące badania.

W dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy gromadzenie i analiza danych będą skoncentrowane na przyczynach, okolicznościach i kosztach wypadków w miejscu pracy, na chorobach zawodowych i problemach zdrowotnych związanych z wykonywaną pracą, a także czynnikach środowiskowych mogących negatywnie wpływać na zdrowie pracowników. Nadal rozwijane będzie gromadzenie statystyk, w szczególności zharmonizowane moduły badawcze dotyczące niepełnosprawności. Dążyć się będzie do dalszej poprawy statystyki w celu wspierania rozwoju wysokiej jakości, dostępnego i trwałego systemu opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej.

Głównym celem statystyki demograficznej będzie dostarczanie kompletnego zestawu danych i analiz potrzebnych do oceny wpływu zmian demograficznych zachodzących w Europie. Cel ten będzie realizowany przez poprawę metod i zakresu tematycznego zbiorów danych demograficznych, wprowadzanie w życie prawodawstwa dotyczącego spisów ludności i mieszkań w 2011 r. oraz regularne sporządzanie długoterminowych prognoz ludności.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zostanie opracowany ograniczony zestaw głównych zmiennych oraz ustanowiony nowy instrument – Europejski system modułów badań w dziedzinie statystyki społecznej (E4SM),
- zostanie sconsolidowany projekt UE SILC, nastąpi dalsze rozpowszechnianie danych w dłuższej perspektywie czasowej i pełne wdrożenie pojęcia dochodu brutto,
- zostaną opracowane wskaźniki ubóstwa według regionów (z wykorzystaniem technik szacunkowych dla małych obszarów w przypadkach, gdy krajowe dane o regionach nie są dostępne) oraz wskaźniki ubóstwa wśród dzieci,
- zostaną opracowane rozporządzenia wykonawcze dotyczące systemu ESSPROS w celu zwiększenia zakresu, porównalności i terminowości danych,
- zostanie przyjęte i wdrożone rozporządzenie w sprawie statystyk z dziedziny edukacji i uczenia się przez całe życie,

- nastąpi poprawa istniejących ram statystycznych w dziedzinie uczenia się przez całe życie pod względem jakości,
- do roku 2010 r. zostanie oceniona możliwość wdrożenia wskaźnika rozwoju społecznego ONZ w UE, z uwzględnieniem czynników dotyczących warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia/bezrobocia,
- będą sukcesywnie tworzone statystyki dotyczące młodzieży na wszystkich poziomach kształcenia oraz integracji gospodarczej i społecznej młodzieży, z wykorzystaniem istniejących źródeł oraz, w miarę potrzeb, lepsze ich uwzględnienie w istniejących badaniach,
- zostaną opracowane statystyki dotyczące dzieci dotyczące sytuacji społecznej dzieci i ubóstwa wśród dzieci, z uwzględnieniem uzgodnionego na szczeblu międzynarodowym wieku osiągnięcia pełnoletniości, który zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka wynosi 18 lat,
- zostanie dokonana segregacja według kryterium płci wszystkich danych społecznych zebranych od jednostek na poziomie UE oraz określony główny zestaw wskaźników dotyczących równości kobiet i mężczyzn,
- zostanie sporządzony protokół ustaleń we współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn w celu określenia praktycznych zasad współpracy,
- zostaną zbadane możliwości opracowania wspólnej metodologii uzyskiwania lub poprawy istniejących danych statystycznych dotyczących skali i wpływu dyskryminacji.

TYTUŁ XII

KULTURA

Na obecnym etapie sporządzanie statystyk w dziedzinie kultury ma charakter ograniczony. Ponadto nie ma kompleksowych i spójnych ram ani oddzielnego prawodawstwa dotyczącego statystyki kultury.

Aby sektory kulturalne i kreatywne mogły przyczynić się do osiągnięcia celów z Lizbony należy skonsolidować statystyki w dziedzinie kultury, umożliwiając m.in. regularne i trwałe sporządzanie danych (na podstawie różnych źródeł danych). Niezbędne są zatem kompleksowe prace metodologiczne w zakresie lepszej oceny społecznego i gospodarczego oddziaływania sektorów kulturalnych i kreatywnych w gospodarce opartej na wiedzy.

TYTUŁ XIII

ZDROWIE PUBLICZNE

Ramy prawne

Dyrektywa Rady 89/391 z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzania środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy⁽¹⁾; decyzja nr 1786/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. przyjmująca program działań wspólnotowych w dziedzinie zdrowia publicznego (2003–2008)⁽²⁾; wniosek Komisji z dnia 7 lutego 2007 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk Wspólnoty w zakresie zdrowia publicznego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Obecna sytuacja

System informacji zdrowotnej, utworzony w ramach poprzednich programów działań Wspólnoty w dziedzinie zdrowia publicznego, będzie nadal rozwijany przez działania w zakresie „wiedzy i informacji zdrowotnej” przewidziane w najbliższym programie działań Wspólnoty w dziedzinie zdrowia publicznego na lata 2007–2013. Poprzez ESS Eurostat, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, krajami kandydującymi oraz krajami należącymi do EOG/EFTA, będzie dalej rozwijać składnik statystyczny tego systemu, w szczególności zestaw Wskaźników Zdrowotnych Wspólnoty Europejskiej (ECHI).

Dane statystyczne na temat zdrowia publicznego są również potrzebne do sporządzania wskaźników trwałego rozwoju, wskaźników strukturalnych, wskaźników kontekstowych dotyczących niepełnosprawności oraz wskaźników opracowywanych w kontekście otwartej metody koordynacji dla wspierania krajowych strategii na rzecz rozwoju wysokiej jakości, dostępnej i trwałej opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/30/WE (Dz.U. L 165 z 27.6.2007, str. 21).

⁽²⁾ Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją nr 786/2004/WE (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 7).

W powiązaniu z działaniami prowadzonymi w ramach programu Wspólnoty na rzecz zdrowia publicznego oraz we współpracy z odpowiednimi agencjami UE i właściwymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie statystyki zdrowia publicznego (WHO, OECD i EKG ONZ) będzie się koncentrować wysiłki na dalszym opracowywaniu i wdrażaniu metodologii, zwłaszcza w dziedzinie stanu zdrowia, determinantów zdrowotnych (np. stylu życia i czynników środowiskowych), opieki zdrowotnej (w tym wydatków na opiekę zdrowotną) i przyczyn zgonów.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- o ile to możliwe, przyjęcie rozporządzeń Komisji w celu wykonania przyszłego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk Wspólnoty w zakresie zdrowia publicznego oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wzmocnienie infrastruktury podstawowego systemu statystycznego w zakresie zdrowia publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem analizy, konsolidacji i wdrożenia odpowiednich metodologii, takich jak europejskie badanie zdrowia (EHIS) i system rachunków zdrowia (SHA),
- poprawa dostępności, porównywalności, terminowości i znaczenia dla polityki statystyki dotyczącej zdrowia publicznego – włącznie ze statystyką dotyczącą niepełnosprawności i opieki zdrowotnej, z segregacją danych według kryterium płci – ze szczególnym naciskiem na dalsze doskonalenie metodologii oraz z uwzględnieniem różnych kontekstów w poszczególnych krajach.

TYTUŁ XIV

OCHRONA KONSUMENTÓW

Ramy prawne

W ciągu ostatnich lat polityka konsumencka zyskała znacznie wyższą rangę (art. 153 Traktatu WE). Prace Eurostatu będą prowadzone na podstawie strategii w zakresie zdrowia i ochrony konsumentów oraz wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia i ochrony konsumentów na lata 2007–2013, przyjętego przez Komisję w kwietniu 2005 r.

Rozległa dziedzina „ochrony konsumentów” jest podzielona na dwa główne obszary: „sprawy konsumenckie” oraz „bezpieczeństwo żywności”.

Obecna sytuacja

Jeżeli chodzi o kwestie konsumenckie, Eurostat wydaje co roku przekrojową publikację „Consumers in Europe: facts and figures”; powołał również międzyresortową grupę zadaniową ds. szczegółowych statystyk cen.

Bezpieczeństwo żywności stanowi ważne zagadnienie polityki ochrony konsumenta i Unia Europejska opracowała szeroki wachlarz działań legislacyjnych i innych działań mających zagwarantować skuteczność systemów kontroli całego łańcucha w tym zakresie, włącznie z prawnie obowiązującymi normami dotyczącymi środowiska i dobrostanu zwierząt.

Celem działań Eurostatu w zakresie statystyki bezpieczeństwa żywności jest zapewnienie wsparcia metodologicznego i danych statystycznych interesujących nie tylko decydentów politycznych, ale także prywatne zainteresowane strony i ogólnie opinię publiczną.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012 (sprawy konsumenckie):

- zostanie opracowana „bezwzględna” statystyka publiczna (np. dotycząca szczegółowych cen, wydatków na konsumpcję w obszarach transgranicznych, relacji między przedsiębiorstwem a konsumentem itp.) oraz wsparcie metodologiczne w zakresie „względnej” statystyki sporządzanej przez inne organy publiczne lub prywatne,
- zostanie opracowany plan działania na podstawie wniosków międzyresortowej grupy zadaniowej ds. szczegółowych statystyk cen,
- zostanie rozpoczęte szczegółowe badanie dotyczące ewentualnego włączenia modułu obejmującego kwestie ochrony konsumenta do nowego instrumentu opracowywanego obecnie przez Eurostat (E4SM).

Główne inicjatywy na lata 2008–2012 (bezpieczeństwo żywności):

- kontynuacja opracowywania odpowiednich danych statystycznych na potrzeby monitorowania bezpieczeństwa żywności,

- nastąpi poprawa w zakresie dostępności i jakości danych statystycznych dotyczących towarów specjalnie oznaczanych (produkty ekologiczne, produkty wytworzone w oparciu o organizmy modyfikowane genetycznie itp.).

TYTUŁ XV

SIECI TRANSEUROPEJSKIE

Nie jest wymagany żaden bezpośredni program statystyczny. Informacje statystyczne do celów niniejszego tytułu są w razie potrzeb uzyskiwane z danych i wskaźników generowanych w odniesieniu do innych tytułów programu.

TYTUŁ XVI

PRZEMYSŁ**Statystyka przedsiębiorstw**

Statystyki dotyczące przedsiębiorstw europejskich są wymagane do tworzenia analiz konkurencyjności, produktywności i wzrostu oraz stanowią główną informację o postępach w realizacji celów zweryfikowanej strategii lizbońskiej.

Ramy prawne

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3924/91 z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego badania produkcji przemysłowej⁽¹⁾; rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 58/97 z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw⁽²⁾; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 48/2004 z dnia 5 grudnia 2003 r. w sprawie tworzenia rocznych statystyk Wspólnoty dotyczących przemysłu hutniczego w latach 2003–2009⁽³⁾; rozporządzenie Komisji (WE) nr 1450/2004 z dnia 13 sierpnia 2004 r. wykonującego decyzję nr 1608/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu innowacji⁽⁴⁾; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 716/2007, wniosek Komisji z dnia 5 kwietnia 2005 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne ramy dla rejestrów przedsiębiorstw dla celów statystycznych.

Obecna sytuacja

Statystyka strukturalna przedsiębiorstw służy do szczegółowej analizy europejskiego sektora przedsiębiorstw. Główne przedmioty obaw użytkowników to niewystarczająca terminowość danych oraz zbyt wolne dostosowanie do nowych i pojawiających się potrzeb związanych z polityką, np. niewystarczająca ilość informacji o sektorze usług, przedsiębiorczości, globalizacji oraz przechodzeniu na metody zrównoważonej produkcji. W przypadku niektórych sektorów wytwórczym ważnym składnikiem dodatkowym umożliwiającym zrozumienie działalności sektora są statystyki produkcji.

Statystyki Wspólnoty z zakresu innowacji stanowią podstawowe narzędzie badania innowacji w Europie. Od 2004 r. statystyki te są sporządzane co dwa lata. W miarę możliwości udostępnia się dane jednostkowe z badania wspólnotowego na temat innowacji (CIS).

Opracowywane są statystyki dotyczące zagranicznych podmiotów zależnych (FATS), a nowe rozporządzenie określi podstawowy zestaw zmiennych umożliwiający pomiar procesu globalizacji. W fazie pilotażowej znajduje się wprowadzanie wspólnotowego rejestru przedsiębiorstw wielonarodowych (tzw. eurogrup), będącego wynikiem nowego rozporządzenia dotyczącego rejestrów przedsiębiorstw.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- należy w pełni wprowadzić w życie najważniejsze prawodawstwo (przekształcenie rozporządzenia w sprawie statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw, rozporządzenie FATS, rejestr eurogrup). Konieczne jest przeprowadzenie i kompleksowa ocena badań pilotażowych przewidzianych w prawodawstwie,
- jeśli chodzi o CIS 2008, nastąpi pełne wdrożenie podręcznika Oslo 2005 jest przewidziane dla badania wspólnotowego na temat innowacji CIS 2008. Jakość danych i dostęp do nich będą dalej poprawiane również przy okazji CIS 2010 i kolejnych badań wspólnotowych na temat innowacji,
- należy opracować nową statystykę pozwalającą lepiej zrozumieć proces globalizacji gospodarki i przedsiębiorczości,
- należy rozwiązywać problemy użytkowników związane z terminowością i brakiem szybkiej reakcji na ich nowe potrzeby przez badanie nowych, elastycznych sposobów gromadzenia danych, przeprowadzanie badań ad hoc oraz stosowanie próby europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. L 374 z 31.12.1991, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁽²⁾ Dz.U. L 14 z 17.1.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁽³⁾ Dz.U. L 7 z 13.1.2004, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 267 z 14.8.2004, str. 32. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 973/2007 (Dz.U. L 216 z 21.8.2007, str. 10).

- chroniąc prawo przedsiębiorstw do poufności danych, należy jednocześnie opracowywać sposoby udostępniania europejskich danych zbiorczych, tak aby poziom informacji o prowadzonej działalności był jak najbardziej szczegółowy,
- począwszy od roku referencyjnego 2008, we wszystkich dziedzinach statystyki przedsiębiorstw będzie stosowana zmieniona klasyfikacja działalności gospodarczej (NACE Rev.2),
- zostanie opracowany specjalny program w celu zmiany struktury statystyki przedsiębiorstw i handlu. W ramach tego programu opracowywane będą sposoby ograniczenia obciążenia dla przedsiębiorstw.

Statystyka społeczeństwa informacyjnego

Zastosowanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) jest jednym z głównych czynników stymulujących rozwój społeczeństwa integracyjnego, tworzenie lepszych miejsc pracy i zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich. Statystyki Eurostatu dotyczące społeczeństwa informacyjnego stanowią dla podmiotów tworzących politykę europejską ważną podstawę do oceny zmian strukturalnych prowadzących do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy oraz przyczyniają się do monitorowania postępów w osiągnięciu celów zweryfikowanej strategii lizbońskiej.

R a m y p r a w n e

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 808/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. dotyczące statystyk Wspólnoty w sprawie społeczeństwa informacyjnego ⁽¹⁾.

O b e c n a s y t u a c j a

Od kilku lat Eurostat uczestniczy w badaniach porównawczych w zakresie społeczeństwa informacyjnego, przedstawiając wskaźniki wykorzystania ICT przez przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe/osoby fizyczne. Badania te będą nadal prowadzone i doskonalone w celu dostosowania ich do wymogów polityki, np. inicjatywy i2010 opartej na zmienionej strategii lizbońskiej i innych inicjatywy politycznych. Wiąże się z tym potrzeba odpowiedniej podstawy prawnej po uchyleniu obecnego prawodawstwa.

Aby wyjść poza aspekty gotowości i wykorzystania technologii, badania Wspólnoty będą uzupełniane przez gromadzenie danych dotyczących inwestycji w ICT oraz wpływu ICT na wyniki i działalność przedsiębiorstw oraz na społeczeństwo. Ocenione zostaną potrzeby dostosowania podstaw prawnych statystyki społeczeństwa informacyjnego w celu terminowego dostarczania kompletnego i kompatybilnego z rachunkami narodowymi zestawu danych dotyczących sektora ICT i komunikacji elektronicznej.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- ciągle dostosowywanie wskaźników dotyczących społeczeństwa informacyjnego, w tym wskaźników dotyczących sektora ICT i jego konkurencyjności, do zmieniających się potrzeb polityki, z uwzględnieniem szerszej współpracy międzynarodowej w zakresie oceny ICT,
- rozwijanie statystyki dotyczącej inwestowania w ICT oraz wprowadzania ICT w celu lepszego zbadania trwałego rozwoju oraz wpływu społeczeństwa informacyjnego.

Statystyka turystyki

Turystyka jest ważnym sektorem gospodarki Unii Europejskiej, posiadającym duży potencjał, który może przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia i do wzrostu gospodarczego, a także rozwoju i integracji społeczno-ekonomicznej, również na obszarach wiejskich, peryferyjnych lub słabo rozwiniętych.

R a m y p r a w n e

Dyrektywa Rady 95/57/WE z dnia 23 listopada 1995 r. w sprawie zbierania informacji statystycznych w dziedzinie turystyki ⁽²⁾.

O b e c n a s y t u a c j a

Obecnie gromadzona statystyka dotyczy podaży i popytu w dziedzinie zakwaterowania turystów oraz aspektów ekonomicznych związanych z działalnością turystyczną. Kluczowym priorytetem będzie jednak uzyskanie większego stopnia porównywalności istniejących statystyk oraz utworzenie zharmonizowanych rachunków satelitarnych turystyki i umieszczenie ich w szerszym kontekście zrównoważonej turystyki, dla której trzeba będzie określić i obliczyć odpowiednie wskaźniki. Ponieważ na branżę turystyczną bezpośredni wpływ mają takie wydarzenia, jak ataki terrorystyczne czy rozprzestrzenianie się chorób zakaźnych, głównym problemem będzie poprawa terminowości danych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, str. 49. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 6.12.1995, str. 32. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/110/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, str. 418).

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- unowocześnienie i, w miarę możliwości, uproszczenie obecnego zestawu statystyki wspólnotowej w zakresie turystyki oraz powiązanych podstaw prawnych,
- wdrożenie zharmonizowanych rachunków satelitarnych turystyki (w tym wskaźników zrównoważonej turystyki).

Statystyka energii

Bezpieczeństwo dostaw energii po przystępnych cenach i w sposób przyjazny dla środowiska stanowi istotę polityki energetycznej UE. W odpowiedzi na potrzeby wynikające z tej polityki powstał system statystyki energii.

Ramy prawne

System ten istnieje głównie na podstawie umów. Oprócz dyrektywy 90/377/EWG z dnia 29 czerwca 1990 r. dotyczącej wspólnotowej procedury w celu poprawy przejrzystości cen gazu i energii elektrycznej dla końcowych odbiorców przemysłowych ⁽¹⁾.

Obecna sytuacja

W ciągu ostatnich kilku lat rynki paliwowe stały się bardzo niestabilne i nieprzewidywalne, a ceny osiągnęły wysoki poziom. Zależność rynków UE od energii jest coraz większa; zapotrzebowanie na energię wzrasta, wywołując obawy co do możliwości zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w sytuacji, gdy europejskie rynki energii elektrycznej i gazu nie zdołały jeszcze utworzyć prawdziwego konkurencyjnego rynku wewnętrznego. W tym kontekście politycznym Komisja – w odpowiedzi na zaproszenie szefów państw i rządów w 2005 r. – zareagowała przedstawiając serię wniosków (Zielona księga: Europejska strategia na rzecz zrównoważonej, konkurencyjnej i bezpiecznej energii), jak np. ustanowienie Europejskiego Obserwatorium Zaopatrzenia w Energię w celu monitorowania wzorców popytu i podaży na rynkach energetycznych UE, nowa dyrektywa Wspólnoty w sprawie ogrzewania i chłodzenia, monitorowanie i określanie poziomu wykorzystania energii odnawialnych po 2010 r. (włącznie z energią elektryczną i biopaliwami płynnymi), a także monitorowanie postępów w zakresie efektywności końcowego wykorzystania energii.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zostanie przyjęte rozporządzenie w sprawie statystyki energii, uwzględniające aktualne potrzeby i mające na celu poprawę jakości,
- zostanie wprowadzone prawne zobowiązanie do gromadzenia statystyki w zakresie cen energii elektrycznej i gazu dla gospodarstw domowych,
- zostanie ustanowiona metodologia umożliwiająca pozyskanie informacji o faktycznym kraju pochodzenia (przeznaczenia) w imporcie (eksporcie) gazu,
- nastąpi poprawa metodologii/nomenklatur służących do gromadzenia danych dotyczących biopaliw płynnych,
- zostaną określone wskaźniki/zestaw danych służące do oceny efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/32/WE z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych ⁽²⁾,
- w miarę potrzeb zostaną rozszerzone wskaźniki konkurencji służące do oceny skuteczności konkurencji i integracji rynków gazu/energii elektrycznej.

TYTUŁ XVII

SPÓJNOŚĆ GOSPODARCZA I SPOŁECZNA

Ramy prawne

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1059/2003 z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) ⁽³⁾; dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. w sprawie ustanowienia infrastruktury informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 185 z 17.7.1990, str. 16. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 2007/394/WE (Dz.U. L 148 z 9.6.2007, str. 11).

⁽²⁾ Dz.U. L 114 z 27.4.2006, str. 64.

⁽³⁾ Dz.U. L 154 z 21.6.2003, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 105/2007 (Dz.U. L 39 z 10.2.2007, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 108 z 25.4.2007, str. 1.

Obecna sytuacja

Regionalne dane statystyczne są gromadzone w kilkunastu ogólnych dziedzinach statystyki; część z nich jest regulowana aktami prawnymi, a inne w drodze umów. Zasadniczo dane są ciągle przesyłane Eurostatowi. Od 2003 r. dane z miast na potrzeby audytu miejskiego są zbierane co 3 lata.

Informacje geograficzne są gromadzone i przechowywane w bazie danych GISCO oraz udostępniane Eurostatowi i wszystkim dyrekcyjnym Komisji. Brak standardów i zharmonizowanych ram gromadzenia informacji wiąże się z koniecznością przeznaczania znacznych zasobów na odpowiednie utrzymanie i aktualizację danych. Z drugiej strony rosnąca świadomość potencjału, jaki kryje się w połączeniu danych geograficznych ze statystycznymi i tematycznymi, powoduje wzrost zapotrzebowania na tworzenie map, analizy i aplikacje.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- działania podejmowane w ramach programu statystycznego 2008–2012 będą wyznaczane przez kształt nowej wspólnotowej polityki regionalnej w nowym okresie programowania funduszy strukturalnych. Kontynuowane będą działania związane z konsolidacją istniejących danych, szczególnie w dziedzinach audytu miejskiego, transportu, środowiska naturalnego oraz badań i rozwoju. Duże znaczenie dla prac związanych ze wskaźnikami strukturalnymi będzie miało wdrożenie ram prawodawczych dla danych regionalnych z zakresu ludności oraz oczekiwana zmiana rozporządzenia ESA 95 obejmująca dane z rachunków regionalnych. Należy poprawić spójność metodologiczną statystyk regionalnych przez wprowadzenie bardziej szczegółowej metodologii do odpowiednich ram prawodawczych przy okazji dokonywania w nich zmian, a także rozszerzyć zastosowanie standardów jakościowych, rozpoczęte już w odniesieniu do danych z rachunków regionalnych, na pozostałe statystyki regionalne w celu zagwarantowania ich porównywalności i terminowości. Wdrożenie klasyfikacji statystycznej działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej NACE Rev. 2 będzie wymagało ponownego obliczenia szeregów czasowych dla okresów przed wprowadzeniem zmian,
- rewolucją w zakresie dostępności i przystępności informacji geograficznej w UE będzie wdrożenie dyrektywy ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE). Celem dyrektywy jest rozwój europejskiej infrastruktury danych przestrzennych po to, by wspierać politykę w zakresie środowiska i inne rodzaje polityki. To z kolei znacznie wpłynie na organizację i wykorzystanie takich informacji przez służby Komisji. Podczas trwania programu zespół Eurostatu ds. informacji geograficznej będzie musiał nie tylko wnieść wkład w rozwój infrastruktury technicznej oraz zapewnić infrastrukturę organizacyjną (włącznie z powołaniem i funkcjonowaniem komitetu INSPIRE), ale także udzielać wsparcia w zakresie wprowadzenia infrastruktury INSPIRE na obszarze UE. Wśród odbiorców nadal propagowane będzie stosowanie technik analizy przestrzennej, łączących wykorzystanie danych statystycznych i geograficznych; zwiększenie dostępności danych przestrzennych wraz z rozwojem infrastruktury znacznie zwiększy możliwości tworzenia dokładnych wskaźników.

TYTUŁ XVIII

BADANIA I ROZWÓJ TECHNOLOGICZNY

Ramy prawne

Statystyka w dziedzinie nauki, techniki i innowacji:

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1608/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie sporządzania i rozwoju statystyk Wspólnoty z zakresu nauki i techniki ⁽¹⁾; rozporządzenie Komisji (WE) nr 753/2004 z dnia 22 kwietnia 2004 r. wdrażające decyzję nr 1608/2003/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do statystyk z zakresu nauki i techniki ⁽²⁾; rozporządzenie (WE) nr 1450/2004.

Badania, metodologia i nomenklatura statystyczne; decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1982/2006/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽³⁾.

Zarządzanie danymi jednostkowymi i poufność: rozporządzenie Komisji (WE) nr 1104/2006.

Obecna sytuacja

Statystyka w dziedzinie nauki, techniki i innowacji: polityka UE w zakresie nauki, techniki i innowacji stanowi punkt odniesienia dla strategii lizbońskiej, co podkreślono w konkluzjach z posiedzenia Rady Europejskiej w Barcelonie w dniach 15 i 16 marca 2002 r. oraz w przeglądzie śródkresowym z 2005 r. W ostatnich latach poczyniono znaczne postępy w zakresie sporządzania i rozpowszechniania statystyk w dziedzinie badań i rozwoju, zasobów ludzkich w sektorze nauki i techniki, patentów oraz sektora wysokich technologii i usług opartych na wiedzy. Statystyka ta jest tworzona na podstawie własnych zbiorów danych, z wykorzystaniem źródeł administracyjnych oraz innych oficjalnych i nieoficjalnych źródeł danych. Ustanowiono również ramy prawodawcze w tym zakresie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 230 z 16.9.2003, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 118 z 23.4.2004, str. 23. Decyzja ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 973/2007.

⁽³⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, str. 1.

Badania, metodologia i nomenklatury statystyczne: ze względu na zmiany zachodzące w środowisku pracy, przede wszystkim rozszerzenie, globalizację i technologie informatyczne, a także koszty gromadzenia danych statystycznych, należy poprawić wszystkie komponenty jakości danych, o których mowa w rozporządzeniu nr (WE) 322/97, zareagować na nowe potrzeby podmiotów tworzących politykę UE oraz dostosować statystykę do zmian społecznych.

Zarządzanie danymi jednostkowymi i poufność: Łatwy dostęp naukowców do danych jednostkowych gromadzonych na szczeblu europejskim w ramach sporządzania statystyk zgodnie z art. 285 Traktatu ma duże znaczenie. Dostęp taki powinien być zgodny z odpowiednim prawodawstwem dotyczącym poufności np. rozporządzeniem (WE) nr 322/97 oraz rozporządzeniem Rady (Euratom, EWG) nr 1588/90 z dnia 11 czerwca 1990 r. w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych będących przedmiotem poufności informacji statystycznych⁽¹⁾. Należy znaleźć nowe, bezpieczne rozwiązania.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- statystyka w dziedzinie nauki, techniki i innowacji: W najbliższych latach prace związane ze statystyką w dziedzinie nauki, techniki i innowacji będą skoncentrowane na uzyskaniu lepszej jakości danych, poprawie metod statystycznych, nomenklatur, pojęć i definicji (np. lepszym zbadaniu przepływów wiedzy, wykorzystaniu międzynarodowo zharmonizowanego źródła danych surowych – Patstat), otwarciu się na dodatkowe źródła danych oraz pełnym wdrożeniu statystyk dotyczących rozwoju zawodowego osób posiadających tytuł doktora, aktualizacji istniejącego prawodawstwa w różnych dziedzinach statystyki, a także zapewnieniu lepszych danych dla rachunków narodowych,
- badania, metodologia i nomenklatury statystyczne: W ramach 7. programu ramowego priorytetowe znaczenie będzie miała poprawa obszarów tematycznych, ale także badania na rzecz polepszenia jakości danych z zastosowaniem innowacyjnych metod obejmujących modelowanie, szacunki lub przypisywanie danych. Należy reaktywować społeczność badawczą działającą w dziedzinie statystyki publicznej przez zachęcanie jej do tworzenia sieci. Należy rozpowszechniać i wykorzystywać wyniki badań w zakresie statystyki publicznej, prowadzonych w kontekście 6. i 7. programu ramowego, oraz promować i ułatwiać zastosowanie wyników badań na szczeblu operacyjnym. Trzeba również podjąć dalsze działania w celu udoskonalenia stosowanej nomenklatury (np. europejskie badania dotyczące grup przedsiębiorstw zajmujących się badaniami i rozwojem) oraz wykorzystania i poszerzenia europejskiego systemu rejestrów grup przedsiębiorstw,
- zarządzanie danymi jednostkowymi i poufność: należy promować zintegrowane podejście i metodologię rozwoju europejskich infrastruktur w zakresie ułatwiania naukowcom dostępu do zanonimizowanych danych zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

TYTUŁ XIX

ŚRODOWISKO NATURALNE

Ramy prawne

Statystyka środowiskowa UE musi spełniać wymogi w zakresie zapewniania wysokiej jakości, kompleksowych, rzetelnych i adekwatnych danych statystycznych, rachunków i wskaźników. Są one potrzebne do dalszego rozwoju, realizowania i monitorowania polityki Wspólnoty w dziedzinie środowiska, w szczególności szóstego programu działań w zakresie środowiska naturalnego (6. EAP), jego strategii tematycznych i celów ochrony środowiska przewidzianych w europejskiej strategii dotyczącej trwałego rozwoju i strategii lizbońskiej, a także „procesu z Cardiff” polegającego na włączaniu zagadnień ochrony środowiska do wszystkich obszarów polityki. Obecnie prawnie uregulowane jest jedynie gromadzenie statystyki dotyczącej odpadów⁽²⁾ oraz wydatków związanych z ochroną środowiska⁽³⁾.

Obecna sytuacja

Obecnie posiadaczami danych środowiskowych są Europejska Agencja Ochrony Środowiska (EEA), Wspólne Centrum Badawcze (WCB), Dyrekcja Generalna ds. Środowiska Komisji (DG ENV) oraz Eurostat. Ta „Grupa Czterech” (Go4) dokonała uzgodnień technicznych w sprawie podziału obowiązków i pracy w zakresie utworzenia Centrów Danych Środowiskowych⁽⁴⁾. Zapewniona zostanie zwiększona interoperacyjność infrastruktury informatycznej partnerów grupy Go4. Bliskie partnerstwo z organizacjami międzynarodowymi (ONZ, OECD) w zakresie metod (np. podręczniki) oraz gromadzenia danych (wspólny kwestionariusz Eurostatu i OECD) stanowi uzupełnienie ram dla rachunków i statystyki środowiskowej.

Kluczowym priorytetem jest spełnienie wymogów dotyczących danych w kontekście strategii tematycznych np. w sprawie „zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu”, „równoważonego wykorzystania zasobów naturalnych” oraz „równoważonego stosowania pestycydów”; w dalszym ciągu ma być sporządzana podstawowa statystyka środowiskowa oraz dostarczana statystyka i wskaźniki dotyczące wody, powietrza, różnorodności biologicznej, gleby, lasów, zagospodarowania terenu na potrzeby pozostałych Centrów Danych Środowiskowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 151 z 15.6.1990, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2150/2002 z dnia 25 listopada 2002 r. w sprawie statystyk odpadów (Dz.U. L 332 z 9.12.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 58/97.

⁽⁴⁾ Uzgodnienia techniczne z dnia 14 listopada 2005 r. w sprawie utworzenia Centrów Danych Środowiskowych, dokonane między czterema organami Wspólnoty odpowiedzialnymi za składanie sprawozdań w dziedzinie środowiska oraz za rozpowszechnianie danych.

Do dokonywania lepszych analiz i ilościowego określenia powiązań między ekonomicznymi a środowiskowymi filarami strategii zrównoważonego rozwoju niezbędny jest dalszy rozwój rachunków środowiskowo-ekonomicznych. W szczegółowych dziedzinach informacje środowiskowe nie zawsze są aktualne, a w niektórych widoczne są znaczne braki. Tylko niewielka część rachunków i statystyk środowiskowych jest regulowana prawem UE. Należy rozważyć stworzenie podstaw prawnych w innych kluczowych dziedzinach.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

Aby zwiększyć synergię oraz poprawić planowanie i wdrażanie statystyki w dziedzinie środowiska, prace planowane na lata 2008–2012 będą koordynowane przez Zebranie Dyrektorów ds. Statystyki Środowiska i Rachunków (DIMESA), obejmujące obydwie sieci – Go4 oraz państwa członkowskie.

- Centra danych dotyczących odpadów, zasobów naturalnych i produktów, a także rozporządzenia w sprawie statystyki odpadów i pestycydów (planowane), zapewnią dostarczanie wysokiej jakości danych spełniających wymogi stawiane przez strategię tematyczne,
- rozwijane będą nowe wskaźniki środowiskowe, a istniejące zostaną zoptymalizowane. Świadczona będzie pomoc techniczna w zakresie obliczania wskaźników na poziomie UE oraz w zakresie przeglądu zobowiązań dotyczących sprawozdawczości po to, aby lepiej ukierunkować proces gromadzenia danych środowiskowych i uczynić go bardziej efektywnym pod względem kosztów,
- promowany będzie dalszy rozwój metodologii i badań w zakresie rachunków środowiskowo-ekonomicznych oraz wdrożone główne moduły rachunków środowiskowych,
- nadal będą ulepszone metody wypełniania braków danych (szacunki, prognozy natychmiastowe) oraz poprawiana terminowość statystyki środowiska i rachunków dotyczących środowiska,
- w stosownych przypadkach w odniesieniu do głównych dziedzin gromadzonych danych środowiskowych do tej pory nieuregulowanych prawnie będą tworzone podstawy prawne.

TYTUŁ XX

WSPÓŁPRACA NA RZECZ ROZWOJU

Dobra statystyka jest niezbędnym elementem oceny sukcesów polityki rozwoju. Kraje rozwijające się potrzebują jej do prowadzenia polityki opartej na faktach. Ponadto w kontekście konsolidowania demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka statystyka stanowi dowód dobrych rządów i może pomóc we wspieraniu dobrych rządów i przejrzystości, pod warunkiem że spełnione są odpowiednie standardy jakości sporządzania statystyki i że zapewniona jest dostępność i rozpowszechnianie statystyki publicznej.

Ramy prawne

Artykuł 180 Traktatu WE.

Obecna sytuacja

W krajach rozwijających się należy jeszcze sporo uczynić, by zwiększyć ich możliwości w zakresie statystyki. Celem ogólnym jest wsparcie polityki UE w zakresie stosunków zewnętrznych przez zapewnienie odpowiedniej i ukierunkowanej pomocy technicznej w dziedzinie statystyki po to, by zwiększyć zdolności statystyczne krajów korzystających z pomocy UE. Wsparcie to musi być trwałe. W tym kontekście należy dążyć do tego, by statystyka stała się integralną częścią krajowych i regionalnych planów rozwoju.

Najważniejszym elementem polityki WE dotyczącej rozwoju jest znaczny i wyraźny nacisk na ograniczenie ubóstwa, w szczególności w krajach AKP, zwłaszcza w Afryce. W związku z tym współpraca statystyczna będzie wyraźnie ukierunkowana na wsparcie oceny i monitorowania ubóstwa, ze szczególnym naciskiem na wskaźniki wyznaczone przez milenijne cele rozwoju.

Świadczone będzie wsparcie i doradztwo techniczne w dziedzinie oceny wpływu programów UE w dziedzinie rozwoju oraz ogólnie w odniesieniu do składnika statystycznego programów rozwoju regionalnego UE.

Integracja regionalna stanowi niezmiennie ważny element programu, odzwierciedlający dążenia samych zainteresowanych krajów do wzmocnienia ich struktur regionalnych. Dziedziny wsparcia obejmują wielostronny nadzór, poprawę rachunków narodowych, statystykę cen, statystykę rolnictwa, statystykę dotyczącą zasobów naturalnych i obciążenia dla środowiska, handel zagraniczny, statystykę przedsiębiorstw oraz szkolenia w dziedzinie statystyki.

W ramach Europejskiego Systemu Statystycznego kontynuowane i intensyfikowane będą działania w zakresie poprawy koordynacji w ramach społeczności darczyńców (tj. darczyńców dwustronnych i wielostronnych). W związku z tym Eurostat i państwa członkowskie wspierają działania, prowadzone w szczególności w kontekście inicjatyw OECD/DAC, ONZ i Banku Światowego, mające na celu ocenę wpływu współpracy na rzecz rozwoju na osiąganie milenijnych celów rozwoju. W tym sensie Eurostat odgrywa czynną rolę w realizacji inicjatywy PARIS 21. W ramach działań związanych ze współpracą techniczną podkreśla się w szczególności znaczenie ukierunkowania na użytkownika i promuje się wartość programowania wieloletniego.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- uzyskanie większej widoczności statystyki w krajowych i regionalnych planach rozwoju,
- świadczenie, w miarę możliwości, doradztwa technicznego i naukowego w zakresie prowadzenia programów rozwoju statystycznego, w szczególności na szczeblu regionalnym; w celu wsparcia projektów mających znaczenie z punktu widzenia statystyki i w celu harmonizacji statystyki w krajach korzystających z pomocy UE oraz w celu przyczynienia się do oceny priorytetów statystycznych w odniesieniu do planowania i programowania działań związanych ze współpracą statystyczną UE,
- szczególny nacisk, z uwzględnieniem aspektów dotyczących płci, będzie położony na ocenę i monitorowanie ubóstwa, postępów w dziedzinie spójności społecznej, zrównoważonego środowiska naturalnego oraz wskaźników wyznaczonych przez milenijne cele rozwoju.

TYTUŁ XXI

WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA, FINANSOWA I TECHNICZNA Z KRAJAMI TRZECIMI

Ramy prawne

Rozporządzenie Rady nr 1279/96 z dnia 25 czerwca 1996 r. dotyczące udzielania pomocy we wprowadzaniu reformy gospodarczej i poprawy sytuacji gospodarczej w Nowych Niepodległych Państwach i Mongolii⁽¹⁾; komunikat Komisji z dnia 9 grudnia 2004 r. skierowany do Rady dotyczący propozycji Komisji w sprawie planów działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS).

Obecna sytuacja

Celem współpracy statystycznej z krajami objętymi europejską polityką sąsiedztwa jest wspieranie rozwoju systemów statystycznych tych krajów, mając na uwadze dostarczenie podstawowego zestawu zharmonizowanych danych spełniających wymogi UE w tych obszarach polityki UE, w których istnieje taka potrzeba. Udzielana tym krajom pomoc w dziedzinie statystyki jest realizowana za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa.

Główne inicjatywy na lata 2008–2012:

- zostaną rozwinięte kluczowe dziedziny statystyki gospodarczej, rachunki narodowe i statystyka cen, handel zewnętrzny, statystyka dotycząca migracji i statystyka społeczna. Ponadto stopniowo powinny się pojawiać inne dziedziny, jak np. statystyka energii i statystyka środowiskowa – a w szerszym ujęciu, wskaźniki trwałego rozwoju – jako elementy o kluczowym znaczeniu dla tworzenia polityki,
- celem współpracy będzie także tworzenie i zwiększanie zdolności instytucjonalnych krajowych urzędów statystycznych oraz budowanie współpracy międzyinstytucjonalnej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 165 z 4.7.1996, str. 1.